

Kommunstyrelsen

2024-06-03

§ 133

**Budget, skattesats och låneram 2025 samt ekonomisk plan
2026-2028 Tingsryds kommun**

Dnr: KS/2023:741

Beslut

1. Kommunstyrelsen lämnar över budgetförslag 2025 från Alliansen (M, C och KD) med stöd från SD till kommunfullmäktige.

Reservation

Mikael Jeansson (S), Alexandra Kallio (S), Håkan Karlsson (S), Tomas Blomster (S) och Joakim Ohlsson (V) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt fullmäktiges riktlinjer för budget och redovisning ska beslut om nästa års budget fattas i juni månad.

Fullmäktige beslutade i september 2022 att SKR:s prislappsmodell med tillhörande budgetprocess ska användas permanent i kommunens budgetarbete. Följande moment har hittills genomförts i budgetprocessen: budgetkonferens (feb), nämndsbeslut om prioriteringar (mars), budgetberedning (april-maj), budgetdag (april) samt utskick av grundbudgetmaterial till partigrupper (maj). Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör budgetberedning och kommunstyrelsen har i uppgift att besluta om ett budgetförslag till kommunfullmäktige, som i sin tur ska fatta beslut om budgeten. Vid budgetdagarna har kommunstyrelsen, presidier från nämnder, kommunala företag och fullmäktige varit inbjudna, liksom gruppleddare från alla partier som är representerade i kommunfullmäktige.

Till sammanträde för kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 maj läggs fram ett grundbudgetförslag, som inkluderar beräkning och justering av centrala budgetposter som t ex skatteprognos, pris- och löneökningar etc samt de prioriteringar som återfinns i Plan 2025 i 2024 års budgetbeslut.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2024-06-03

§ 133 forts
Dnr: KS/2023:741

Förutom någon enstaka förändring som budgetberedningen (ksau) föreslagit tas i grundbudgetförslaget i övrigt inte ställning till de prioriteringar och övriga budgetförutsättningar som presenterats av respektive nämnd. Ställningstagande till dessa förväntas istället göras i de politiska budgetförslag som presenteras under beslutsprocessens gång. Även de prioriteringar som återfinns i Plan 2025 kan revideras i de nya politiska budgetförslagen.

I det bifogade materialet återfinns dels budget/grundbudget och dels två bilagor med diverse budgetunderlag.

I budget/grundbudget återfinns sammanställning av resultatbudget, investeringsbudget, flerårsbudget och budgetramar. I dokumentet finns även de kommunövergripande mål fastställdes för mandatperioden i förra årets budgetbeslut. Även om dessa mål är avsedda att gälla för hela mandatperioden, så kan kommunfullmäktige varje år besluta om att göra justeringar i målen om man så vill.

I bilagor/budgetunderlag återfinns bland annat anvisningar och budgetförutsättningar, nämndernas prioriteringsunderlag, sammanfattning av aktuell skatteprognos, beräkning av tekniska ramar samt fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning (inkl RUR), budget och redovisning samt mål- och resultatstyrning.

Fullmäktige har att utifrån sina riktlinjer för god ekonomisk hushållning ta ställning till mål och resursfördelning i förhållande till lämpliga nivåer för resultat, investeringar och låneskuld. Det är viktigt att fullmäktiges ställningstagande grundas på ett långsiktigt perspektiv med fokus på flerårsplanen för både resultat och investeringar i syfte att kunna bibehålla handlingsutrymme för framtiden.

Ekonomichef Daniel Gustafsson föredrar ärendet för kommunstyrelsen.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2024-06-03

§ 133 forts
Dnr: KS/2023:741

Barnrättsperspektiv

Kommunens arbete med barnrättsperspektivet i budgetprocessen är under uppbyggnad. Grundbudgetförslaget innehåller inga ställningstaganden till nämndernas redovisade prioriteringar, varför grundbudgetförslaget i sig inte innebär några förändringar i barnrättsperspektivet jämfört med nuvarande plan för 2025 i 2024 års budget. I de politiska budgetförslag som läggs fram i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska barnrättsperspektivet vägas tillsammans med andra perspektiv i de politiska ställningstaganden som görs. I fullmäktiges beslut om budget fördelas resurser genom att en total budgetram fastställs för respektive nämnd. Varje nämnd fördelar sedan den tilldelade budgetramen mellan de olika verksamheter som man är ansvarig för. Detta görs i nämndens beslut om verksamhetsplan och internbudget, som fattas till hösten (november). Det är således först i nämndernas budgetbeslut som eventuella verksamhetsförändringar blir konkreta. Det blir därmed naturligt att barnkonsekvensanalyser med fördel upprättas inför nämndernas budgetbeslut till hösten snarare än inför fullmäktiges budgetbeslut i juni.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse Budget, skattesats och låneram för år 2025 samt ekonomisk plan för åren 2026-2028
2. Budget 2025 och ekonomisk plan 2026-2028 (grundbudgetförslag ksau 2024-05-06)
3. Bilagor och budgetunderlag:
 - A. Prioriteringsunderlag nämnder
 - B. Övriga budgetunderlag

Förslag till beslut på sammanträdet

Jörgen Kennedy (M) yrkar att kommunstyrelsen lägger fram förslag på budget 2025 från Alliansen (M, C och KD) med stöd från SD.

Ann-Louise Viking (SD) yrkar bifall till Jörgen Kennedys (M) yrkande.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2024-06-03

§ 133 forts
Dnr: KS/2023:741

Mikael Jeansson (S) informerar att S-gruppen och V-gruppen lägger fram eget förslag på budget 2025 till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande finner att kommunstyrelsen bifaller Jörgen Kennedys (M) yrkande.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

Utdragsbestyrkande

Budget 2025

och ekonomisk plan 2026-2028

Tingsryds kommun

Grundbudget ksau 2024-05-06

Innehållsförteckning	Sid nr
Politiskt förord	3
Beslutsförslag	4
Uppdrag	5
Kommunövergripande mål	6
Översikt resultat och investeringar	7
Prioriteringar resultatbudget	9
Resultatbudget och budgetramar	13
Investeringsbudget	14
Flerårsplan resultat-, kassaflödes- och balansbudget	15

Politiskt förord

(Plats för text om man vill, annars ta bort sidan.)

Beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige fastställer Budget för år 2025 och ekonomisk plan för åren 2026-2028.
2. Kommunfullmäktige fastställer preliminär utdebitering av allmän kommunalskatt till xx,xx (22,00) kronor per skattekrona för år 2025.
3. Kommunfullmäktige fastställer att kommunens långfristiga låneskuld under år 2025 får uppgå till högst xxx mnkr.
4. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen rätt att under år 2025 omsätta lån, d v s låna upp belopp, motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2025.

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger följande budgetuppdrag till kommunorganisationen:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda lokalbehovet för kommunens centrala administration och vid behov ge förslag till åtgärder.

Kommunövergripande mål Tingsryds kommun 2024-2026

Enligt Riktlinje för mål- och resultatstyrning i Tingsryds kommunkoncern ska styrning och ledning i Tingsryds kommunkoncern ha fokus på verksamhetens syfte och kommuninvånarens behov samt sträva mot samverkan och helhetsperspektiv på varje beslutsnivå.

Kommunfullmäktige beslutar om mål som utgår från visionen och som gäller för hela mandatperioden. Målen är tvärssektoriella, vilket betyder att ingen nämnd ensam ansvarar för något av målen. För att målen ska ha en styrande effekt är de mätbara och bygger på sakliga fakta. Målen visar på de resultat som politikerna vill uppnå. Samtliga mål följs årligen upp i årsberättelse och bokslut.

Tingsryds kommuns skolor erbjuder inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet.

Tingsryds kommun tillgodoser och säkerställer god tillgång till rent vatten.

Tingsryds kommun tar sitt klimatansvar och möjliggör god tillgång till hållbar och modern energi.

Tingsryds kommun skapar förutsättningar för hälsosamma liv och främjar god livskvalitet för alla åldrar.

Tingsryds kommun möjliggör genom innovativa lösningar en välfungerande infrastruktur och ett framgångsrikt näringsliv.

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Översikt resultat och investeringar

EKONOMI I BALANS Tingsryd

MÅL 1: RESULTAT AV SKATTER OCH BIDRAG, Målvärde mandatperiod: 2,0%; Målvärde planperiod: 2,0%

MÅL 2: SJÄLVFINANSIERING INVESTERINGAR, återstående självfinansieringsutrymme, Mkr

MANDATPERIOD 2023-2026 PLANPERIOD 2025-2028

2,2% 2,8%

-233,5 -227,0

RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER OCH BIDRAG: Nuvarande (Beslutat mål), Mkr
RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER OCH BIDRAG: Nuvarande (Beslutat mål), %

SJÄLVFINANSIERADE INVESTERINGAR: Beslutade (Återstår), Mkr

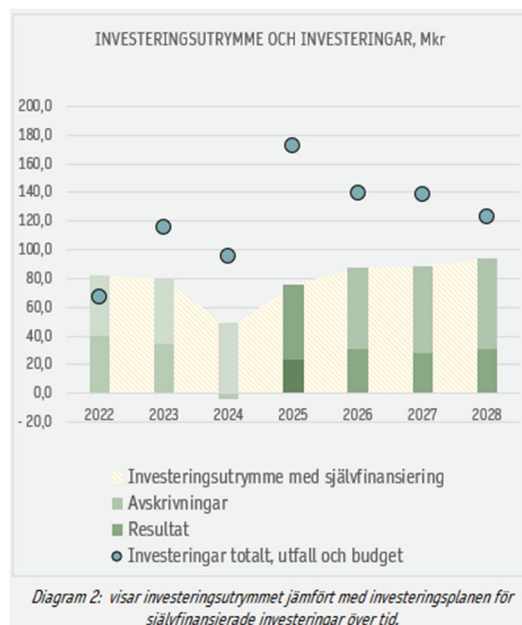
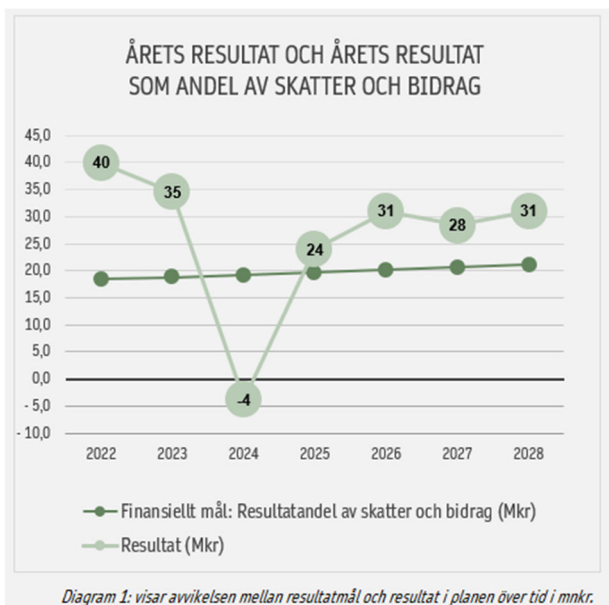
PRIORITERINGAR: Beslutade (Återstår), Mkr

2025 2026 2027 2028

24 (20)	31 (20)	28 (21)	31 (21)
2,4 % (2,0 %)	3,1 % (2,0 %)	2,8 % (2,0 %)	2,9 % (2,0 %)

173 (-97)	139 (-51)	139 (-51)	123 (-29)
-----------	-----------	-----------	-----------

66 (4)	66 (11)	64 (8)	65 (10)
--------	---------	--------	---------

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

SATSNINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FULLMÄKTIGES MÅL (Mkr)

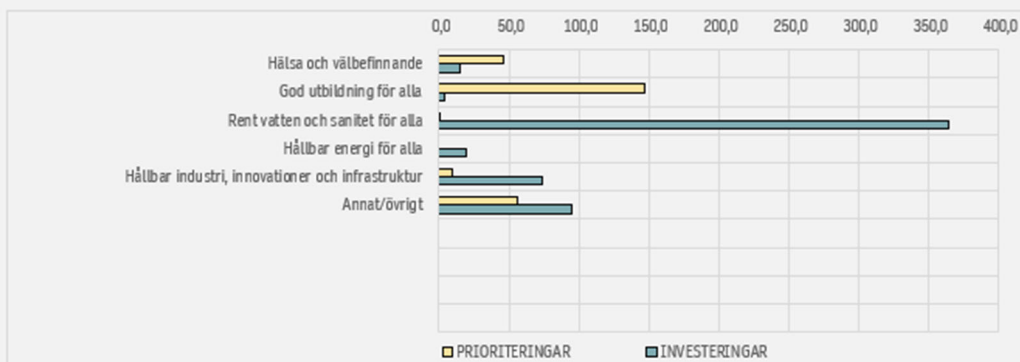

Diagram 3: visar investeringar och prioriteringar per politiskt mål under budgetperioden.

SATSNINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL VERKSAMHETSOMRÅDEN (Mkr)

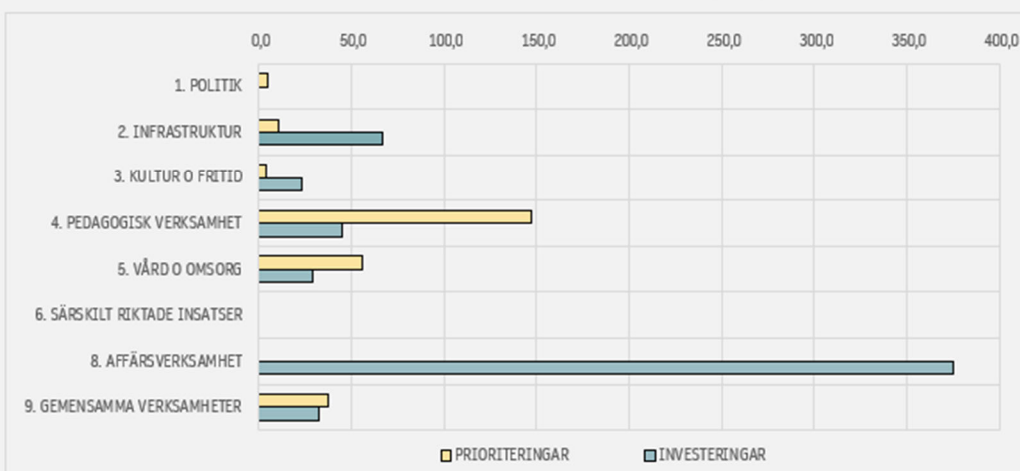

Diagram 4: visar satsningar i investeringar och prioriteringar för huvudverksamhetsområden för budgetperioden.

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar resultatbudget (tkr)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Kommunfullmäktige	200	200	200	200
Anpassning kostnadsnivå Revision	-150	-150	-150	-150
Utökat antal ledamöter Revision (från 5 till 6)	100	100	100	100
Ny standard räkenskapsrevision (KISA)	250	250	250	250

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	8 538	8 253	7 068	7 068
Institutionsvård	1 300	0	0	0
Ungdoms- och familjeteam	1 800	1 800	1 800	1 800
Bibehålla kombinations- och yrkesutb i vuxenutb (del 1)	2 600	1 800	1 800	1 800
Bibehålla amb.nivå övr vuxenutbildning (del 2)	1 700	1 700	1 700	1 700
Informationssäkerhet, motsv 0,5 tj	400	400	400	400
Brottsförebyggande arbete (generellt statsbidrag)	260	260	260	260
Allmänt val		1 100		
Planverksamhet, utökade behov (utv.pott 2023-2025)	0	800	800	800
Vattenfrågor i samverkan, Mörrumsån m fl	50	50	50	50
Utökat driftsbidrag Korröstiftelsen	83	83	83	83
Ny förvaltarenhet Gemensam överförmyndarnämnd	345	260	175	175

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Miljö- och byggnadsnämnden	150	150	150	150
Ansvarsutredningar förorenad mark	50	50	50	50
Utökad nämnd (fr 5 till 7 ledamöter)	100	100	100	100

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Bildningsnämnden	33 775	33 775	33 775	33 775
Förskola i alla orter (8 st enheter)	8 000	8 000	8 000	8 000
Grundskolor i alla orter (6 st enheter)	12 400	12 400	12 400	12 400
Gymnasieskola i egen regi	7 800	7 800	7 800	7 800
Ökat antal elever i anpassad grundskola	2 800	2 800	2 800	2 800
Ungdoms- och familjeteam	1 800	1 800	1 800	1 800
Aktivera fritidsgård (ungdomscoach + 2 st halvtid)	975	975	975	975

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Vård- och omsorgsnämnd	14 850	10 550	10 550	11 350
Bibehålla bemanningstäthet (alla vht)	10 400	10 400	10 400	10 400
Arbetskläder/arbetsskor	800	0	0	800
Habiliteringsersättning	150	150	150	150
Statsbidrag minska timanställn och öka SSK-bemanning	3 500			

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Teknik- och fritidsnämnd (skattefinansierat)	1 480	480	480	480
Belysning – ej fakturera till byar	70	70	70	70
Rivning Väckelsångs förskola	1 000			
Utökad nämnd (fr 5 till 7 ledamöter)	360	360	360	360
Väderskydd (buss) – skötsel och underhåll	50	50	50	50

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Räddningstjänst (medlemsbidrag RÖK)	1 416	1 416	861	861
Extra medlemsbidrag balanskravsunderskott	555	555		
Bibehålla samtliga räddningsvärn	694	694	694	694
Bibehålla FIP-verksamhet	130	130	130	130
Samordnat ledningssystem MSB	37	37	37	37

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Centrala medel	5 200	10 750	11 000	11 000
Digitaliseringspott (KC)	1 250	1 500	1 750	1 750
Utvecklingspott Arena (KSAU)*	2 700	8 000	8 000	8 000
Utvecklingspott Simhall (KSAU)*	900	900	900	900
Familjecentral (KS)	350	350	350	350

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
*Specifikation Utvecklingspott (KSAU)	3 600	8 900	8 900	8 900
Kostnadsökning hyra ny arena		8 000	8 000	8 000
Kostnadsökning ny hyra Kaskad	900	900	900	900
KS verksamhetsutveckling	1 500			
KS planverksamhet	800			
<i>Återstår utrymme i utvecklingspott</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Resultatbudget och budgetramar (tkr)

RESULTATBUDGET (Tkr)

	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens kostnader				
Avskrivningar	52 042	56 927	59 795	63 175
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-960 362	-973 739	-995 999	-1 021 198
Skatteintäkter	623 846	638 702	656 315	675 743
Generella statsbidrag och utjämning	360 059	367 765	371 557	381 139
VERKSAMHETENS RESULTAT	23 543	32 728	31 873	35 684
Finansiella intäkter	4 600	4 600	4 400	4 300
Finansiella kostnader	-4 300	-6 300	-7 800	-9 000
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	23 843	31 028	28 473	30 984
Extraordinära poster	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	23 843	31 028	28 473	30 984

DRIFTBUDGET (Tkr)

	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
KOMMUNFULLMÄKTIGE	3 376	3 425	3 512	3 600
KOMMUNSTYRELSE	134 569	136 346	138 520	141 999
RÄDDNINGSTJÄNST	18 816	19 249	19 180	19 715
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND	4 487	4 552	4 668	4 731
BILDNINGSNÄMND	358 794	360 008	365 740	371 088
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	374 087	380 040	394 155	410 305
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND	61 580	63 934	66 411	68 700
CENTRALA MEDEL	6 543	12 141	12 461	12 532
TOTALT NÄMNDER	962 252	979 694	1 004 646	1 032 670
FINANSFÖRVALTNING	-986 095	-1 010 722	-1 033 119	-1 063 654
ÅRETS RESULTAT	23 843	31 028	28 473	30 984

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Investeringsbudget (tkr)

INVESTERINGSBUDGET 2025-2028						
Nämnd/Kategori	Kommunövergripande mål	2025	2026	2027	2028	
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND						
902 IT	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	6 000	6 150	7 350	5 300	
905 Inköp mark	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	2 000	2 000	2 000	2 000	
905 Inventarier Badplatser/lekplatser/fritid/kök	Hälsa och välbefinnande	4 850	2 650	2 500	2 650	
910 Infra allmänt Cykelvägar enligt plan	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	4 500	1 500	1 500	2 000	
910 Infra allmänt	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	2 650	5 650	3 650	5 150	
910 Underhåll gata	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	2 550	2 300	2 300	2 300	
920 Fordon	Annat/övrigt	2 150	1 450	1 700	3 150	
930 Energispar Fastighet	Hållbar energi för alla	8 000	4 000	4 000	4 000	
940 Ny till och ombyggn Omklädningsrum Idrotten 1	Hälsa och välbefinnande	10 000				
940 Ny till och ombyggn Omställningar allmänt	Annat/övrigt	2 000	2 000	2 000	2 000	
940 Ny till och ombyggn Björkvala Väckelsång	Hälsa och välbefinnande	3 000				
945 Fastighet reinvesteringar och underhåll	Annat/övrigt	17 100	12 500	12 500	12 500	
955 VA	Rent vatten och sanitet för alla	102 000	95 000	95 000	73 000	
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND Summa		166 800	135 200	134 500	114 050	
KOMMUNSTYRELSE						
905 Inventarier och övrigt	Annat/övrigt	1 600	500	500	500	
905 Inventarier IT-system	Annat/övrigt				5 000	
910 Infra allmänt Medborgarbudget	Hälsa och välbefinnande	500	500	500	500	
KOMMUNSTYRELSE Summa		2 100	1 000	1 000	6 000	
BILDNINGSNÄMND						
905 Inventarier och övrigt	God utbildning för alla	1 000	1 000	1 000	1 000	
BILDNINGSNÄMND Summa		1 000	1 000	1 000	1 000	
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND						
905 Inventarier och övrigt	Annat/övrigt	2 600	2 000	2 000	2 000	
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND Summa		2 600	2 000	2 000	2 000	
Totalsumma INVESTERINGAR		172 500	139 200	138 500	123 050	
EXPLOATERINGSBUDGET 2025-2028						
Nämnd/Kategori	Kommunövergripande mål	2025	2026	2027	2028	
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND						
910 Infra allmänt Exploateringsprojekt	Annat/övrigt	10 000	25 000	19 000	20 000	
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND Summa		10 000	25 000	19 000	20 000	
Totalsumma EXPLOATERINGSPROJEKT		10 000	25 000	19 000	20 000	
TOTALT INVESTERINGAR + EXPLOATERING		182 500	164 200	157 500	143 050	

(Plats för text/kommentar om man vill, annars ta bort)

Flerårsplan 2025-2028 (resultat-, kassaflödes- och balansbudget)

(Tillkommer senare från ekonomiavdelningen)

Bilagor och budgetunderlag

Budget 2025 och ekonomisk plan 2026-2028

BILAGA A – PRIORITERINGSUNDERLAG NÄMNDER

Innehållsförteckning	Sid
Vård- och omsorgsnämnd	1
Bildningsnämnd	11
Miljö- och byggnadsnämnd	19
Teknik- och fritidsnämnd (skattefinansierat)	26
Teknik- och fritidsnämnd (köp och sälj)	30
Teknik- och fritidsnämnd (VA)	37
Teknik- och fritidsnämnd (investeringar)	40
Kommunstyrelsen	41
Räddningstjänsten Östra Kronoberg	46
Kommunfullmäktige (inkl revision)	55

Prioriteringsunderlag Budget 2025 med planår 2026-2028

Nämnd/Avdelning

VON

Teknisk ram 2025

359 727

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Befolkningsstrukturen kommer gradvis förändras och ställer ökande krav på äldreomsorg, olika typer av boenden för äldre samt kompetens- och personalförsörjning. Med hänsyn till befolkningsprognosen så är bedömningen att resurspåverkan bör vara konstant under 2025, för att under planåren öka i åldersgruppen 80-89 år. Totalt sett prognostiseras små demografiförändringar avseende äldre, dock sjunker andel i arbetsför ålder.

Ny socialtjänstlag beräknas träda i kraft juli 2025. Bedömningen är att den nya lagstiftningen främst kommer påverka arbetssätt och inte ge ökande resurspåverkan. Förändring av LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) kommer att ske till år 2026. Effekten bedöms vara på nämndens nettokostnader i form av ett nytt organiserat huvudmannaskap, se prioritering sid 2.

”God och nära vård” kommer ge effekt på nämndens verksamheter. Allt fler multisjuka patienter kommer vårdas i hemmiljö och detta kommer ställa större krav på kompetens och utbildning för medarbetare men också förändrade arbetssätt.

Antalet personer med demenssjukdom ökar succesivt. Fram till år 2050 förväntas antalet personer med demenssjukdom nästan fördubblas. Därför behöver utveckling av demensomsorg, exempelvis arbetssätt, demensteam, boendefrågor och BPSD-behov prioriteras.

Kopplat till framtida utmaningar är det viktigt att se på möjligheterna som finns för att möta olika omsorgsbehov med olika boendeformer, se separat utredning utifrån budget - 24 "Möjligheten att tillskapa Seniorboenden". Likaså behöver bostäderna samt korttidsverksamheten inom omsorg funktionsnedsättning utvecklas efter framtida omsorgsbehov.

Rekrytera medarbetare med rätt utbildning och erfarenhet är en utmaning och samtidigt finns det också utmaningar i att bibehålla befintlig kompetent arbetskraft. Att sträva mot mer attraktivitet som arbetsgivare, hållbar arbetstidsförläggning, heltid som norm samt rätt använd kompetens är viktigt för framtida personalförsörjning. Arbetet kring att effektivisera och hushålla med resurserna behöver fortsätta inför framtida behovs- och volymökningar. Inom nämndens ansvarsområde finns en fortsatt hög sjukfrånvaro och kombinationen hög sjukfrånvaro och brist på arbetskraft är inte hälsosam.

Kvardröjande effekter av coronapandemin bedöms påverka nämndens verksamheter även framöver, då sjukfrånvaron fortsatt är hög eftersom medarbetare ej arbetar med förkylningssymptom och har inga möjligheter till distansarbete. Kriget i Ukraina och allmänt en osäker omvärld ger hot mot exempelvis system och IT-miljöer samt prisökningar i samhället.

Framtida förändringar inom LSS är svåra att prognostisera då det kan vara yttre faktorer som påverkar, så som inflyttning till kommunen. LSS-bostäder samt boendestöd är två verksamheter som under flera år varit mindre prioriterade. Verksamheterna behöver dels se över arbetssätten för att möta nya målgrupper inom NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) och inom psykisk ohälsa samt förändra de personella resurserna för att möta de nya behoven. En annan resursfördelningsmodell kan komma att bli aktuell.

Digitala verktyg är en framtida möjlighet med snabb utveckling som kan frigöra personella resurser samtidigt som känslan av självständighet och trygghet för den enskilde kan stärkas.

	2024	2025	2026	2027	2028
Antal 65-79 år	2 448	2 397	2 362	2 357	2 354
förändring i %		-2,1%	-1,5%	-0,2%	-0,1%
				Medel:	-1,0%
Antal 80-89 år	867	916	942	953	968
förändring i %		5,7%	2,8%	1,2%	1,6%
				Medel:	2,8%
Antal 90+ år	214	207	203	201	206
förändring i %		-3,3%	-1,9%	-1,0%	2,5%
				Medel:	-0,9%
Totalt	3 529	3 520	3507	3511	3528
förändring i %		-0,3%	-0,4%	0,1%	0,5%

1. Åtgärder för att öka intäkterna								
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Återinföra HSL-avgift 85+	HSL		- 750	2025-01	- 750	- 750	- 750	- 750
Införa omsorgsavgift dagverksamhet demens SoL	Äldreomsorg		350	2025-01	350	350	350	350
			- 750					

2. Åtgärder för att minska kostnader								
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Avveckla 85+ boendegaranti (behålla 90+)	Äldreomsorg		3 600	2025-01	3 600	3 600	3 600	3 600
Förändra transporter till dagverksamhet demens SoL (färdtjänst)	Äldreomsorg		950	2025-01	950	950	950	950
Förändrad riktlinje matdistribution	Genomgripande		650	2025-01	650	650	650	650
Minskad subvention portionspriser mat 5%	Genomgripande		450	2025-01	450	450	450	450
Utveckla samverkan kring Seniorträffar	Äldreomsorg		200	2025-01	200	200	200	200
Minskad förbrukning av engångsprodukter	Genomgripande		200	2025-01	200	200	200	200
			6 050					

Summa % av teknisk ram

-2,0%

3. Investeringar som ger sänkta kostnader								
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Digital teknik Fallprevention	Äldreomsorg		1500	2026-01		1 500	1 500	1 500
Förebygga IT-attacker/intrång	Kommunövergripande		xxxx		xxxx			

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)								
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Avveckla 85+ boendegaranti (ej 90+)	Äldreomsorg		3 600	2025-01	3 600	3 600	3 600	3 600
Återinföra HSL-avgift 85+	HSL		750	2025-01	750	750	750	750
Anhörigsamordnare (tjänst)	Genomgripande		350	2025-06	175	350	350	350

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)								
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Bibehålla bemanningstäthet (alla vht)*	Genomgripande		9 500	2025-01	9 500	9 500	9 500	9 500
Timanställningsbidrag 2024/2025 (statsbidrag)	Genomgripande		3 500	2025-01	3 500			
Fast omsorgskontakt 2025 (statsbidrag)	Hemtjänst		800	2025-01	800	800		
Utbyte av alla arbetsjackor/täckbyxor & skor*	Genomgripande		800	2025-01	800			800
Habersättning*	LSS		150	2025-01	150	150	150	150
Ev. EU-direktiv med veckovila 36+11 timmar	Genomgripande		11 623	2025-01	11 623	11 623	11 623	11 623
Aktivitetssamordnare (tjänst)	Äldreomsorg		600	2025-01	600	600	600	600
Summa prislappsverksamheter			26 973	2025-01	26 973	22 673	21 873	22 673
Nytt avtal färdtjänst Region Kronoberg	Genomgripande		2 600	2025-06	2 300	2 600	2 600	2 600
Extern vård SoL	SoL		1 400	2025-01	1 400	1 400	1 400	1 400
Trapphusmodell enligt boendeplan SoL	SoL		900	2025-01	900	900	900	900
Summa budget-på-budget verksamheter			4 900		4 600	4 900	4 900	4 900
TOTALT			31 873		31 573	27 573	26 773	27 573

*för att bibehålla nuvarande budgetnivå 2024

6. Kostnadsökningar inom prislapp	Belopp tkr	Vht	Effekt from	Belopp 2025	Belopp 2026	Belopp 2027	Belopp 2028	
Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Miljöprogram								
Kommunorganisationens fordonsflotta ska vara fossiloberoende 2027	Genomgripande			2025-01	950	500	600	
Matsvinnet i den kommunala organisationen ska minska med minst 55% till 2027 jämfört med 2020	Genomgripande			2025-01	-xxx	-xxx	-xxx	-xxx
Andelen ekologiska livsmedel i kommunens egen verksamhet ska vara minst 50 procent till 2027	Genomgripande			2025-01	700	900	900	900
Andelen närproducerade livsmedel i kommunens egen verksamhet ska öka till 2027	Genomgripande			2025-01	50	100	100	100
Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning ska öka till 55% senast år 2025	Genomgripande			2025-01	350	350	350	350
Summa Miljöprogram					2 050	1 850	1 950	1 350
Ökade behov korttid- och fritidsvht (Mullvaden)	LSS				5 000	5 000	5 000	5 000
Statligt huvudmannaskap inom Assistans 2026	LSS					4 800	4 800	4 800
Ökade kostnader IT-säkerhet	Genomgripande				400	400	400	400
Summa Prislapp					5 400	10 200	10 200	10 200
Totalsumma inom ram					7 450	12 050	12 150	11 550

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Återinföra HSL-avgift 85+	Avgiftsbelägga även patienter 85+, som idag är exkluderad, för HSL-avgifter	Svårt att bedöma i kr, då HSL-avgiften påverkar debiteringsutrymmet (maxtaxa). Medborgare kan ställa sig negativa till förändringen. Effekten av intäktsökningen är ungefärlig och kan vara större/mindre pga maxtaxa
Införa omsorgsavgift dagverksamhetens SoL	Avgiftsbelägga vistelse på dagverksamhet Solglimten & Solgläntan enligt taxa (maxtaxa)	Svårt att bedöma i kr, då omsorgsavgiften påverkar förbehållsbelopp som i sin tur påverkar maxtaxa. Medborgare kan ställa sig negativa till förändringen.

Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader		
Avveckla 85+ boendegaranti (behålla 90+)	Alla medborgare exkl 90+ ansöker och beviljas utifrån behov istället för utifrån ålder	Att Tingsryds kommun följer lagstiftning och att omsorgsplatser hålls tillgängliga för enskilda med behov. Minskar risken att kommunen drabbas av särskilda avgifter pga av att bifallsbeslut om särskilt boende ej kan verkställas inom lagstadgad tid. Medborgare kan ställa sig negativa till en förändring
Förändra transporter till dagverksamhet demens SoL (färdtjänst)	Istället för att utföra transporter i egen utökad regi, hänvisas omsorgstagarna till ordinarie samhällsservice	En förändring som skedde under pandemin som inte föll väl ut kostnadsmässigt. Handlar om att "göra om och göra rätt" och istället hänvisa till ordinarie samhällsservice i form av färdtjänst. Innebär att inte ta över enskildas egna ansvar/förmågor samt att som vårdgivare förhålla sig till lagstiftning. Medborgare kan ställa sig negativa till en förändring och för vissa kan detta innebära svårigheter, där då verksamheten behöver tillsammans med omsorgstagaren finna en
Förändrad riktlinje matdistribution	Förtydliga riktlinjer kring behov av matdistribution	Stimulera enskilda att ansvara för egen mathållning för att bibehålla självständighet och ge förutsättningar att klara sig själv. Locka till restauranger och lokala matserveringar för att minska ofrivillig ensamhet. Medborgare kan ställa sig negativa till en förändring.
Minskad subvention portionspriser mat 5%	Minska subventionen leder till ett ökat pris per portion	Svår att bedöma i kronor, då matkostnaden påverkar förbehållsbelopp som i sin tur påverkar maxtaxa. Medborgare kan ställa sig negativa till förändringen.

Utveckla samverkan kring Seniorträffar	Genom förbättrat samarbete med frivilligorganisationer och lokala föreningar kan en kostnadseffektivisering uppnås med bibehållen ambitionsnivå	Tidsbesparande och resurseffektivare användning av omsorgspersonal samt RAK (rätt använd kompetens). Ökat samarbete kan också ge andra samarbeten/vinster. Genom åtgärden kan frivilligorganisationerna stärkas och deras insatser synliggörs.
Minskad förbrukning av engångsprodukter	Genom förändrat arbets- och beställningssätt som leder till minskad lagerhållning/svinn	Leder till minskad miljöpåverkan och minskat svinn. Inga negativa effekter för den enskilde.

Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader

Digital teknik Fallprevention	Genom ny teknik minskas risken för fall	Först genomförbar 2026 pga bindande avtal. Omvärldsanalys krävs innan vidare hantering.
Förebygga IT-attacker/intrång	Ökad IT-säkerhet i digitala verktyg (kommunövergripande)	Ger en investerings- och driftskostnad, men minskar risken för stora kostnader i samband med dataintrång. Minskar risken att obehöriga får tillgång till sekretessbelagd information.

Näm n tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Avveckla 85+ boendegaranti (ej 90+)	Alla medborgare exkl 90+ ansöker och beviljas utifrån behov istället för utifrån ålder	Att Tingsryds kommun följer lagstiftning och att omsorgsplatser hålls tillgängliga för enskilda med behov. Minskar risken att kommunen drabbas av särskilda avgifter pga av att bifallsbeslut om särskilt boende ej kan verkställas inom lagstadgad tid. Medborgare kan ställa sig negativa till en förändring.
Återinföra HSL-avgift 85+	Avgiftsbelägga även patienter 85+, som idag är exkluderad, för HSL-avgifter	Svårt att bedöma i kr, då HSL-avgiften påverkar debiteringsutrymmet (maxtaxa). Medborgare kan ställa sig negativa till förändringen. Effekten av intäktsökningen är ungefärlig och kan vara större/mindre pga maxtaxa.
Anhörigsamordnare (tjänst)	Anhörigstöd är reglerat i socialtjänstlagen, men inte just tjänst som anhörigsamordnare	Anhörigsamordnare är en viktig roll för ett fungerande anhörigstödsarbete. Anhöriga som ger stöd och omvårdnad till behovande närstående stötts i sin situation och hjälps att orka dels på grund av stödet från anhörigsamordnare. Att avveckla riskerar att anhöriga inte orkar, vilket riskerar en ökad vårdtyngd på verksamheten.

Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)

Prislappsverksamheter		
Bibehålla bemanningstäthet (alla vht)*	Behålla en hög bemanningstäthet av vård och omsorgspersonal, legitimerad personal samt bibehålla nuvarande stab- och ledningsfunktioner	Bakgrund till nuvarande bemanningstäthet är medvetna budgetsatsningar, målsättningar kring antal medarbetare per chef samt tidigare kritik från Arbetsmiljöverket och Revision. Nuvarande täthet ger förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang, där medarbetare och chefer sedan flertalet år upplever sig motiverade och nöjda med ledarskap och styrning. Nuvarande täthet bidrar till nöjda omsorgstagare, hög kontinuitet och höga kvalitetsresultat samt ekonomi i balans under flera år. Medarbetare och medborgare kan ställa sig negativa till förändringen. Arbetsmiljömässigt har förvaltningens medarbetare enligt medarbetarundersökningen en minskad upplevelse av stress och ökad känsla av balans mellan arbete och fritid jämfört med tidigare. Andel i ledning och stab relaterat till total personalbudget, är förvaltningen bland de lägsta i kommunen, trots en personalintensiv verksamhet. Om detta inte prioriteras måste beslut tas för besparingar som motsvarar beloppet och skulle sannolikt innebära risker för framtida resultat inom arbetsmiljö, kvalitet och ekonomi.
Timanställningsbidrag 2024/2025 (statsbidrag)	Två statsbidrag som bör tillföras VON.	Två statsbidrag som VON söker för tredje gången. Bidragen syftar till att dels ge incitament och resurser för att minska andelen timanställningar samt att öka andelen sjuksköterskor på särskilda boenden. För att syftet med statsbidragen ska uppnås bör eventuella bidrag tillfalla verksamheten, annars kommer syftet med bidragen inte få någon effekt.
Fast omsorgskontakt 2025 (statsbidrag)	Statsbidrag som bör tillföras VON.	Statsbidrag som kommer centralt men som behöver fördelas till VON för att säkerställa implementering av lagstadgad fast omsorgskontakt.
Utbyte av alla arbetsjackor/täckbyxor & skor*	Bibehålla skobidrag samt byta ut alla arbetsjackor/täckbyxor inom verksamheten vart tredje år	Förbättrad hygien och jämställdhet. Medarbetare kan ställa sig negativa till förändring. Öka attraktiviteten som arbetsgivare.
Habersättning*	Alla deltagare inom daglig verksamhet ges möjlighet till samma habiliteringsersättning oavsett lagstiftning. Statsbidrag riktas endast till LSS	Kan upplevas orättvist ur deltagarperspektiv. Deltagarna kan uppleva en känsla av att ej uppskattas för sin sysselsättning/arbete.

Ev. EU-direktiv med veckovila 36+11 timmar	Kan vara en tvingande arbetstidsregel utifrån ett EU-direktiv som nu utreds av SKR	Fler medarbetare behövs för att klara schemaläggning.
Aktivitetssamordnare (tjänst)	Projektledartjänst för att skapa bättre förutsättningar till en meningsfull vardag i gemenskap med andra.	Minskad möjlighet att arbeta med känslan av ofrivillig ensamhet. Minskad möjlighet att arbeta fram aktiva mötesplatser runt om i kommunen tillsammans med föreningslivet. Minskade förutsättningar att arbeta förebyggande utifrån "Nils"-perspektivet.

Budget-på-budget verksamheter		
Nytt avtal färdtjänst Region Kronoberg	Ny avtalsperiod start juli-25 ger högre pris på färdtjänst samt ökad inflation.	Kostnaderna för färdtjänst kommer öka genom ingått avtal. Andra effektiviseringar inom andra verksamheter krävs för att finansiera kostnadsökningen.
Extern vård SoL	Vårdköp av annan vårdgivare inom SoL	Insatsen kan ej verkställas på annat sätt. Andra effektiviseringar inom andra verksamheter krävs för att finansiera kostnadsökningen.
Trapphusmodell enligt boendeplan SoL	Utöka boendestöd med journatt samt påbörja att erhålla lägenheter i ett och samma trapphus.	Ny verksamhet för att möta framtida behov som behöver växa långsiktigt genom att utöka boendestöd istället för ett nytt boende. Kan innebära att köpta platser kan minska. Andra effektiviseringar inom andra verksamheter krävs för att finansiera kostnadsökningen.

Beskriv vilka satsningar nämnden/avd behöver göra inom prislapp och miljöprogram		
Miljöprogram		
Kommunorganisationens fordonsflotta ska vara fossiloberoende 2027	Byte till leasing av elbil när avtalen går ut	En förutsättning är att det finns laddstolpar vid varje verksamhet för laddning. Idag finns endast ett fåtal. Förnyade avtal som inte är elbil förlänger införandeprocessen. Andra effektiviseringar inom andra verksamheter krävs för att finansiera kostnadsökningen.
Matsvinnet i den kommunala organisationen ska minska med minst 55% till 2027 jämfört med 2020	Minskat matsvinn i den kommunala organisationen	Minskat svinn leder till minskade livsmedelskostnader som i sin tur ger lägre pris gentemot verksamheten och därmed ett lägre portionspris.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens egen verksamhet ska vara minst 50 procent till 2027	Ökad livsmedelsbudget för att bibehålla EKO 29% samt uppnå miljömål 40% EKO (2025) och 50% EKO (2026)	Om detta inte prioriteras måste beslut tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i nämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.
Andelen närproducerade livsmedel i kommunens egen verksamhet ska öka till 2027	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	Om detta inte prioriteras måste besluts tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i nämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.
Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning ska öka till 55% senast år 2025	Avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning	Ökade kostnader för miljöhus och sortering. Om detta inte prioriteras måste besluts tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i nämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.

Övriga inom prislapp		
Ökade behov korttid- och fritidsvht (Mullvaden)	Komplettera befintlig korttids- och fritisverksamhet med ytterligare en vht enligt förstudie.	För att verksamheten på ett tryggt, kvalitetssäkert och lagmässigt sätt ska kunna verkställa beslut behöver lokalerna förändras, med hänsyn till både inomhus- och utomhusmiljö utifrån de behov som redan finns idag men också bedöms fortsätta framåt. De senaste åren en behovsökning med 19% fler barn. Verksamheten riskerar att inte kunna verkställa insatser och tillgodose behoven i kommunen.
Statligt huvudmannaskap inom Assistans 2026	Enligt lagändring 2026 kommer staten överta ansvaret och huvudmannaskapet för personlig assistans.	Risken för övervältring av kostnader bedöms vara stor. Lagändringen kan innebära att viss personlig assistans kommer ersättas av annan verksamhet. Medborgare kan ställa sig negativa till förändring.
Ökade kostnader IT-säkerhet	Möta ökade kostnader kring IT-säkerhet.	För att öka säkerhetsnivån behöver IT-kostnaden höjas med 8% istället för enbart PKV 0,8%.

Investeringsbudget

Nämnd/Avdelning

VON

Budget/ planår	Beskrivning	Nyttjande tid	Belopp (tkr)	Verksamhet	Avskrivning	Internränta	Fullmäktigemål
2025	Inventarier till verksamheten	10	2 000	Genomgripande	200		
2025	Inventarier till korttid- och fritidsverksamheten	10	600	LSS	60		
2026	Inventarier till verksamheten	10	2 000	Genomgripande	200		
2027	Inventarier till verksamheten	10	2 000	Genomgripande	200		
2028	Inventarier till verksamheten	10	2 000	Genomgripande	200		

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Omställningskostnader

I en situation med krympande barn- och elevunderlag kan vissa av våra små enheter närma sig organisatoriska svårigheter i en statisk resursfördelningsmodell. För att kunna bedriva en lagstadgad verksamhet med tex. öppnings och stängningstider inom förskolan krävs en minimi bemanning som överskrider tilldelade resurser som bygger på antalet barn.

En ekonomisk omställning är svår att genomföra exponentiell då vissa processer tar längre tid och kan bestå av sk. tipping points.

Ett oförutsett utökat elevantal i samband med Idekullas nedläggning kräver noggrann planering för att möta de hastigt förändrade förutsättningarna. Ett ökat elevantal kan leda till större klasser vilket kan påverka lärarens möjlighet att ge individuell uppmärksamhet åt varje elev och därmed kvaliteten på undervisningen. Ett ökat elevantal kan också påverka skolans sociala dynamik och gemenskapskänsla. Det kan vara nödvändigt att åtminstone initialt stärka upp skolans elevhälsoarbete.

Ett ökat elevantal innefattar också fler klassrum, material, böcker och It- utrustning. I en till viss del redan ansträngd lokalsituation kan vi behöva se över och flytta andra verksamheter som i dagsläget ryms inom Dackeskolans lokaler. Vissa av dessa verksamheter har också ett ökat behov av anpassade lokaler vilket ökar våra kostnader.

Säkerhet

När skolan implementerar eller ökar användningen av digitala läromedel, molntjänster, och andra tekniska verktyg ökar även attackytan för potentiella hot. Det kan kräva investeringar i säkerhetsåtgärder för att skydda dessa digitala resurser.

Kompetensförsörjningen

Antalet lärare har de senaste åren ökat kontinuerligt i takt med att barn- och elevkullarna blivit allt större, en utveckling som nu väntas vända. Skolverket beräknar en fortsatt brist på lärare, skillnaden mot föregående lärarprognos beror främst på att nu används en senare befolkningsprognos, som gör en lägre skattning av antalet barn och ungdomar i åldrarna upp till 18 år framöver. Likväl är rekrytering av pedagogisk personal utmanande och avgörande för hur Tingsryds kommun kan erbjuda alla barn och elever en likvärdig undervisning av hög kvalitet.

Digitalisering

Dataskydd och integritet är avgörande och det krävs strikta rutiner för att skydda informationen. Det kan vara en utmaning att säkerställa att alla lärare har tillräcklig kompetens för att integrera digitala verktyg i sina lektioner. Elever behöver lära sig hur man använder digitala medier och plattformar på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Skolor måste integrera utbildning om digitalt medborgarskap, med fokus på källkritik, skydd mot nätmobbning och respektfullt onlinebeteende.

Statsbidrag

Alla huvudmän påverkas i stor utsträckning av Skolverkets statsbidrag Dess utformning, kortsiktighet och oförutsägbarhet utmanar verksamheterna. Det är en förhållandevis kortsiktig framförhållning som vi behöver ta hänsyn till i hur vi planerar vår verksamhet och i vilken framförhållning vi behöver ha, framför allt då det gäller anställningar.

Skolskjuts

Nytt avtal gällande skolskjuts från och med 2025-07-01. Det är en höjning på de fasta priserna men lägre rörliga km-priser, i dagsläget ser vi inga ökade kostnader i skolskjutsbudgeten, hur det påverkar kostnadsökningen i framtiden är osäkert.

1. Åtgärder för att ökade intäkter

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

2. Åtgärder för att minskade kostnader

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
1	Gymnasieskola (ej kommunal regi)	Gymnasieskola		7500	jul-25	1250	2500	3250	7500
2	Grundskolor (5 st enheter)	Grundskola		4700	jul-25	2350	4700	4700	4700
3	Grundskolor (4 st enheter)	Grundskola		5000	jul-25	2500	5000	5000	5000
4	Förskolor (7 st enheter)	Förskola		4000	jan-25	4000	4000	4000	4000
5	Filialbibliotek	Bibliotek		1500	jan-25	1500	1500	1500	1500
6	Fritidsgårdar (inkl Aktivera)	Fritidsgårdar		1725	jan-25	1725	1725	1725	1725
7	Teamet Barnens bästa Tingsryd	-		1950	jan-25	1950	1950	1950	1950

Summa % av teknisk ram -5%

3. Investeringar som ger sänkta kostnader

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
1	Filialbibliotek	Bibliotek		1500	jan-25	1500	1500	1500	1500
2	Fritidsgårdar	Fritidsgårdar		1725	jan-25	1725	1725	1725	1725
3	Teamet Barnens bästa Tingsryd	-		1950	jan-25	1950	1950	1950	1950

5. Prioriteringar utöver teknisk ram

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
1*	Förskolor i alla orter (8 st enheter)	Förskola				6000	6000	6000	6000
2*	Grundskolor i alla orter (6 st enheter)	Grundskola				11100	11100	11100	11100
3*	Gymnasieskola i egen regi	Gymnasieskola				7500	7500	7500	7500
4*	Ökat antal elever i anpassad grundskola	Anpassad grundskola				2800	2800	2800	2800
5*	Ungdoms- och familjeteam	Grund-/gymnasieskola				1800	1800	1800	1800
6	Teamet Barnens bästa Tingsryd	-				1950	1950	1950	1950
7	Fritidsgårdar (inkl Aktivera)	Fritidsgårdar				1725	1725	1725	1725
8*	Grundskolor (5 st enheter)	Grundskola				6400	6400	6400	6400
9	Förskolor (7 st enheter)	Förskola				2000	2000	2000	2000
10	Grundskolor (4 st enheter)	Grundskola				1400	1400	1400	1400
	Prioriterade önskade nya satsningar:								
11	Nystart av kulturskola**					**	**	**	**
	* Nuvarande prioriteringar								
	** Förutsätter nya budgetmedel för bildningsnämnden. Ambitionsnivå styr nivån på den ekonomiska kostnaden för den önskade satsningen.								

6. Kostnadsökningar inom prislapp och enligt miljöprogram

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Ökad livsmedelsbudget för att bibehålla EKO 29% samt uppnå miljömål 40% EKO 2025 och 50% EKO 2026	BF				1120	1440	1440	1440
	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	BF				80	160	160	160
	Matsvinnet i den kommunala organisationen ska minska med minst 55% till 2027 jämfört med 2020	BF						-xxxx	-xxxx
	Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning ska öka till 55% senast år 2025	BF				xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	Summa miljöprogrammet					1200	1600	1600	1600
	Ökade kostnader IT-säkerhet	BF				700	700	700	700
	Skolskjutsavtal	BF				xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	Summa prislapp					700	700	700	700
					TOTALT	1900	2300	2300	2300

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader*		
Gymnasieskola (ej kommunal regi)	Ej bedriva gymnasieverksamhet för ungdomar i egen regi	Lägre kostnader för kommunen genom att köpa externa platser. Ingen utbudskonsekvens, samverkansavtal finns med Kronoberg och Sydost. Utmaningar att följa elevernas studieresultat och skolgång.
Grundskola (1 enhet mindre)	F-3 enhet uppgår i Dackeskolan	Större socialt sammanhang för eleverna samt lättare att möta kompetensbehovet och öka kvaliteten i den större organisationen. Mer optimal resursanvändning och kostnadseffektivare för kommunen. Ökad kvalitet om medel får behållas.
Grundskola (2 enheter mindre)	F-6 enhet uppgår i Dackeskolan	Större socialt sammanhang för eleverna samt lättare att möta kompetensbehovet och öka kvaliteten i den större organisationen. Mer optimal resursanvändning och kostnadseffektivare för kommunen. Ökad kvalitet om medel får behållas.
Förskola (1 enhet mindre)	Förskoleenhet uppgår i förskola Tingsryds tätort	Bättre förutsättningar att möta kompetensbehovet och öka kvaliteten i den större organisationen. Mer optimal resursanvändning och kostnadseffektivare för kommunen. Ökad kvalitet om medel får behållas. Negativ tillgänglighet för vårdnadshavare.
Filialbibliotek	Endast huvudbibliotek (lagstadgat)	Negativ tillgänglighet för kommunens invånare.
Fritidsgårdar (inkl Aktivera)	Ej bedriva fritidsgårdsverksamhet	Negativ påverkan för ungdomars fritid. Kan ge sociala utmaningar tillgång till fritidsgårdarna saknas. Eventuellt ökade kostnader för andra verksamheter inom kommunen.
Teamet Bamens bästa Tingsryd	Ej bedriva teamet Bamens bästa i Tingsryd inom bildningsnämndens verksamhetsområde.	Föräldrastödjande insatser erbjuds inom ramen för IFO och tillgängligheten för vårdnadshavare blir likvärdig den som har bedrivits inom bildningsnämndens verksamhetsområde.
<i>*vid förslag om förändrad budget bör fördjupad konsekvensanalys genomföras.</i>		
Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader		

Näm n tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)*		
Filialbibliotek	Se ovan	Se ovan
Fritidsgårdar	Se ovan	Se ovan
Teamet Barnens bästa	Se ovan	Se ovan
<i>*vid förslag om förändrad budget bör fördjupad konsekvensanalys genomföras.</i>		
Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)		
Förskolor i alla orter (8 st enheter)	Behålla nuvarande struktur med nuvarande personaltätthet	Inga konsekvenser. I dagsläget över teknisk ram och medel behöver tas från övrig verksamhet.
Förskolor (7 st enheter)	Nuvarande organisation, minus 1 enhet	Bättre förutsättningar att möta kompetensbehovet och öka kvaliteten i den större organisationen. Mer optimal resursanvändning och kostnadseffektivare för kommunen. Ökad kvalitet om medel får behållas. Negativ tillgänglighet för vårdnadshavare.
Grundskolor i alla orter (6 st enheter)	Befintlig organisation	Inga konsekvenser men mindre utrymme för kvalitetsarbete då budget går till fasta kostnader som exempelvis lokalhyra.
Grundskolor (5 st enheter)	Nuvarande organisation, minus 1 enhet	F-3 enheten Örmoskolan, som ingår i rektorsområde 1, uppgår i Dackeskolan F-6. Kostnadseffektivisering då nuvarande organisation inte behöver förändras på Dackeskolan. Förbättrad kollegialt arbete och förväntade kvalitetshöjningar. Större socialt utbyte för eleverna, effekterna syns redan nu i år 4 då Örmoeleverna kommer till Dackeskolan.
Grundskolor (4 st enheter)	Nuvarande organisation, minus 2 enheter	Örmoskolan samt ytterligare en enhet uppgår i Dackeskolan F-6. Förbättrad kollegialt arbete och förväntade kvalitetshöjningar. Större socialt utbyte för eleverna.
Ungdoms- och familjeteam	Möta ökade sociala utmaningar bland barn- och ungdomar med särskilt behov	Förebyggande arbete kan ej genomföras. Negativ påverkan på skolresultat på både kort och lång sikt för både individ och samhälle.
Ökat antal elever i anpassad grundskola	Prognostiserade och aktuella elever inskrivna i anpassad grundskola för kommande år	Ett ökat elevantal inskrivna i verksamheten kräver en utökad bemanning, utökad skolskjuts och extra specialtransporter för att kunna möta verksamhetens behov.

Kommunal gymnasieskola	Befintlig organisation	Inga konsekvenser, i dagsläget över teknisk ram och medel behöver tas från övrig verksamhet.
Teamet Barnens bästa Tingsryd	Befintlig organisation	Föräldrastödjande insatser erbjuds inom ramen för IFO och tillgängligheten för vårdnadshavare blir likvärdig den som har bedrivits inom bildningsnämndens verksamhetsområde.
Fritidsgårdar (inkl. Aktivera)	Befintlig organisation	Positiv påverkan på barns- och ungas fritid.
Beskriv vilka satsningar nämnden/avd behöver göra inom prislapp och miljöprogram		
Andelen ekologiska livsmedel i kommunens egen verksamhet ska vara minst 50% till 2027	Ökad livsmedelsbudget för att bibehålla EKO 29% samt uppnå miljömål 40% EKO (2025) och 50% EKO (2026)	Om detta inte prioriteras måste besluts tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i bildningsnämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.
Andelen närproducerade livsmedel i kommunens egen verksamhet ska öka till 2027	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	Om detta inte prioriteras måste beslut tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i bildningsnämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.
Minskat matsvinn i den kommunala organisationen	Matsvinnet i den kommunala organisationen ska minska med minst 55% till 2027 jämfört med 2020	Minskat svinn leder till minskade livsmedelskostnader som i sin tur ger lägre pris gentemot verksamheten och därmed ett lägre portionspris.
Avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning	Andelen kommunalt avfall som materialåtervinns eller förbereds för återanvändning ska öka till 55% senast år 2025	Ökade kostnader för miljöhus och sortering. Om detta inte prioriteras måste beslut tas för besparingar som motsvarar beloppet, antingen i bildningsnämndens verksamheter eller i teknik- och fritidsnämnden.
Ökade kostnader IT-säkerhet	Möta ökade kostnader kring IT-säkerhet.	För att öka säkerhetsnivån behöver IT-kostnaden höjas med 8% istället för enbart PKV 0,8%.

Investeringsbudget

Nämnd **Bildningsnämnden**

Budget/p lanår	Beskrivning	Nyttjande tid	Belopp (tkr)	Verksamhet	Avskrivning	Internränta	Fullmäktigemål
2025	Inventarier och övrigt	10	1 000	BN	100	24	
2026	Inventarier och övrigt	10	1 000	BN	100	24	
2027	Inventarier och övrigt	10	1 000	BN	100	24	
2028	Inventarier och övrigt	10	1 000	BN	100	24	

Nämnd

Miljö- och Bygg

Teknisk ram 2025 (feb)

4 426 tkr

(prel)

Budgetram 2024 (KF)

4475 tkr

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Miljö- och byggnadsnämnden är en myndighetsnämnd. Nämnden ansvarar för ett stort antal uppgifter och tillsyn enligt Plan- och bygglagen, Livsmedelslagen och Miljöbalken. BNP-tillväxten i Sverige dämpas till följd av situationen i vår omvärld. Kanske är det en vändning 2024 men effekten släpar efter och byggnationer och dylikt kan dröja lite till innan det återgått till "normalt".

7 § Förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken säger att en myndighet som har tilldelats operativa tillsynsuppgifter skall för tillsynsarbetet avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet.

1. senast den 30 juni 1999 ha gjort en utredning om tillsynsbehovet inom sina ansvarsområden och därefter varje år uppdatera utredningen med hänsyn till de förutsättningar som kan ha ändrats,
2. föra ett register över de verksamheter som fordrar återkommande tillsyn,
3. för sina ansvarsområden för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan, baserad på utredningen enligt 1 och verksamhetsregistret enligt 2, för hur tillsynsarbetet skall bedrivas, samt
4. regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

I handläggningen av detta ärende har en uppföljning gjorts av tillsynsbehovet. Jämförelser med tidsåtgång med andra kommuners behovsutredningar visar att kommunen inte fullföljer alla tillsynsområdena varje år. Praxis är att alla tillsynsområden görs varje år om det inte är exceptionella omständigheter exempelvis en pandemi.

Utvecklingsarbetet kring e-tjänster och ett digitalt webbdiarie måste ha resurser, enkelt nån måste göra det jobbet. Det är ett mycket viktigt arbete som borde ges en chans för att möta de förändrade behov och förväntningar som medborgarna har utifrån digital uppkoppling, digitala verktyg och ständig tillgänglighet.

Förändringar i lagstiftning ställer höga krav på att personalen får fortlöpande kompetensutveckling samt att nya rutiner kontinuerligt tas fram.

Förvaltningen är sårbar med få anställda som måste ha hög kompetens inom ett brett område. Att lyckas rekrytera ny personal med rätt utbildning, kompetens och erfarenhet är varje gång en utmaning. Förvaltningen har infört flexibel arbetsplats. Miljö- och byggnadsnämnden är en myndighetsnämnd vilket innebär att de uppgifter som nämnden har ansvar över är lagstiftade och de måste utföras. Stora begränsningar finns i och med detta gällande kostnadsbesparingar. Då nämndens verksamhet till stor del är avgiftsfinansierad finns möjlighet till ökade intäkter genom omräkning av timtaxor, översyn av befintliga taxor och taxehöjningar. Det finns dock verksamhet som måste vara skattefinansierad såsom besvarande av frågor, remisser, obefogade klagomål, mm.

1. Åtgärder för att ökade intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Taxehöjningar (översyn av timtaxor)								
	Plan- och bygglagen	Bygg			jan-26				
	Miljöbalken (ny taxa planeras 2024)	26100 Miljö							
	Livsmedelslagen åtgärdad 2024 index framåt	26110 Livs							

2. Åtgärder för att minskade kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Införa E-tjänster								
	Införa styrsystem (LEAN)								

Summa % av teknisk ram 0%

3. Investeringar som ger sänkta kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)									
	Utökad nämnd (fr 5-7 ledamöter)	Pol vht	KF:beslut 2024	100		100	100	100	100
	Administratör 50%	Alla		302		302	302	302	302
	Miljöstrateg 50%	26100	Miljöprogrammet	337		337	337	337	337
	Miljöinspektör 1 100%*	26100		710		710	710	710	710
	Miljöinspektör 2 100%*	26100		746		746	746	746	746
	<i>*kostnadstäckning 47% enl SKR:s medelvärde</i>			-684		-684	-684	-684	-684
	Ansvarsutredningar förorenad mark	Miljö o hälsa	KF:beslut 2024	50		50	50	50	50
	Byte leasingbil till elbil när avtal går ut	Miljöprogram	Mål 7 Ny post	60		0	0	60	60

adm: antal ärenden ökar och adm är idag en flaskhals som medför att miljö.plan. Bygg får ta på sig adm och kan inte utföra debiterbart jobb
Stat: kommer inte klara miljöprogrammet
47 % finansieringsgrad enligt SKR medel för 2022 MB

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Taxeöversyn	Under år 2024 ses miljötaxan över. År 2025 bör plan och bygglovstaxan ses över	För att bibehålla kostnadstäckning/självfinansieringen så hög som möjligt måste taxorna följas upp och ses över regelbundet. Särskilt viktigt är att timavgiften är i "samklang" med kommunens kostnader.
Administratör 50%		Kostnadstäckning och möjligheter till finansiering försvåras för förvaltningen. Antal ärenden ökar och adm är idag en flaskhals som medför att Miljö, Plan samt Bygg får ta på sig adm och kan inte utföra debiterbart arbete, kostnadstäckning och möjligheter upprätthålla tillräcklig finansiering försvåras.
Miljöstrateg 50%		Kommunen kommer inte att klara av de mål, åtgärder, uppföljningar, mm som krävs i miljöprogrammet
Miljöinspektör 1 100%		Kommunen kommer inte klara de tillsynsuppgifter som åligger kommunen.
Miljöinspektör 2 100%		Kommunen kommer inte klara de tillsynsuppgifter som åligger kommunen.
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader		
Införande av styrsystem	Styrsystem typ LEAN får alla att tänka rätt och leta efter "slöserier"	Exempel en översyn av beslutprocess inom miljöhandläggning resulterade i 40 % mindre handläggningstid. Vi ska göra rätt saker och på rätt sätt!
E-tjänster	Kan förkorta handläggningstider och öka rättssäkerheten	En förutsätt är att det finns resurser för att ta fram e-tjänster och anpassa dem för verksamheten
Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader		
Nämnd tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)		
Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)		

Mer resurser		Risk finns att Myndigheten har svårigheter att nå upp till de åtaganden som den ska inom miljö- och hälsoskyddstillsynen
Tillskott för utökad nämnd		Inget tillskott innebär ofinansierad kostnad för 2 nämndledamöter

Investeringsbudget

Nämnd **Miljö- och Bygg**

År 2025 Plan **2026-2028**

Budget/p lanår	Beskrivning	Nyttjande tid	Belopp (tkr)	Verksamhet	Avskrivning	Internränta	Fullmäktigemål
	Inga planerade investeringar (prel)				#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	

Teknik och fritidnämnden

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Inför 2025 är situationen ansträngd både vad gäller ekonomin och möjlighet till genomförande. Investeringsbudgeten har ökat väsentligt till följd av de mycket stora behoven inom VA verksamheten men också då det blivit ett betydligt högre tryck på både exploateringsverksamheten samtidigt som lokaler har en nivå som inte minskar inför 2025. Det innebär att kapitalkostnaderna kommer att stiga mycket i framtiden vilket i sin tur påverkar de ordinarie driftsbudgetarna. De ökade behoven ökar också belastningen på projektledning. Det har skett en ökning av projektledning men det finns en osäkerhet om det räcker till för de stora behov som efterfrågas. Elupphandling under 2024 som beräknas avslutade under sommaren innebär också en svårighet att budgetera elpriser för 2025. Kostnadsökningarna inför framtiden uppkommer främst som en följd av mycket stora investeringar. Miljöprogrammet skapar också krav på åtgärder som innebär ökade kostnader. Kravet på 50% kravmärkning innebär att kostnaderna för måltiderna ökar. Målet gäller till 2027 men det behövs en succesiv ökning under de närmaste åren.

Målet att kommunen skall ha fossiloberoende fordon innebär också att kommunens användning av elfordon behöver öka. Det innebär ökade kostnader både för själva fordonen men även för att skapa möjlighet att ladda fordonen.

Till detta kommer den stora volymen investeringar inom VA verksamheten. Projektet VA i östra kommundelen har pågått sedan sommaren 2023. Bilden av vilka åtgärder som behövs i projektet börjar klarna. Nya beräkningar visar på betydande kostnader. Det tillsammans med övriga behov gör att kommunen får ett investeringsbehov totalt investeringsbehov närmaste fyra planeringsåren på 705 miljoner. Detta kommer att generera en kapitalkostnad som påverkar kommunens budget väsentligt. Här skall man ha i minnet att ca hälften rör VA och därmed belasta taxekollektivet.

Alla ambitioner och projekt kommer innebära ett betydande behov av projektledning närmaste åren. Inför 2025 finns flera projekt som skall vidmakthållas och som även behöver startas.

Projekt

VA östra kommundelen

VA Ryds AVR

Badvägen etapp 2

Industrigata Plogvägen

Industrimark Väckelsång

Förberedelser handelsområdet

Torget Tingsryd.

Arena/ Idrotten 1

Till dessa kostnadsökningar kommer behovet av IT säkerhet som är svårt att bedöma med just säkerhet. Kraven och hoten ökar ständigt vilket gör budgeteringen mycket svår.

Prioriteringar RAM TFN

1. Åtgärder för att ökade intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Hysesintäkter	Indexuppräknade hyror idrottsanläggningar	34100	Mål 3: God hälsa och välbefinnande		jan-25	20	40	60	80
Arrenden	Jobba för att höja intäkten för arrenden. Marknadsanpassade eller högre taxor samt jobba med mark till solcellsparkar.				jan-25	200	400	400	400

2. Åtgärder för att minskade kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Snöröjning	Snöröjning 10cm mot 6 cm i tätorterna	249*	Mål 7: Hållbar energi för alla	2 060		200	200	200	200
Badplats	Avveckling en badplats i västra kommundelen	34200		25		25	25	25	25
Översyn fritid/skog	Översyn av elabonnemang, skötsel idrottsplaner, skogsbruk i egen regi mm.					50	70	70	70

Summa % av teknisk ram

3. Investeringar som ger sänkta kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Energisparinvesteringar	Energibesparingar enligt investeringsbeslut och plan	249*,25000	Mål 7: Hållbar energi för alla			8 000	4 000	4 000	4 000

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Prioriteringar RAM TFN

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Enskilda vägar	Skötsel enskilda vägar	Gata / Park 249*	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			2 000	2 100	2 200	2 300
Privata utfarter	Skötsel privata utfarter	Gata / Park 249*	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			1300	1350	1400	1450
Julgranar	Uppsättning av kommunala julgranar	Gata / Park	Mål 7: Hållbar energi för alla			350	350	350	350
Sjögull	Sjögull Tingsryds del med extern finansiär	215	Mål 3: God hälsa och välbefinnande			400	400	400	400
Kalkning	Kalkning av sjöar och vattendrag Tingsryds del	261	Mål 3: God hälsa och välbefinnande			180	180	180	180
5. Prioriteringar (högst prioriterad först)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Gatubelysning	Belysning – ej fakturera till byar PRIO24*	249				70	70	70	70
Rivning	Rivning Väckelsångs fsk PRIO24	910				1 000			
Busshållplatser	Vädskydd (buss) - skötsel och underhåll PRIO 24*	249	Mål 7: Hållbar energi för alla			50	50	50	50
Nämnd	Nämndkostnader TFN PRIO24* + utökning 60tkr	100				360	360	360	360
IT-säkerhet	Ökade IT-kostnader pga ökad IT-säkerhet TFN	ram TFN	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			125	125	125	125
Rivning	Rivning Torgkiosken	800				500			

Prioriteringar RAM TFN

Beredskapsersättning	Höjd beredskapsersättning extern snöröjning	249xx	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			400	500	500	500
Buskort	Sommarlovskort till elever	83200	Mål 7: Hållbar energi för alla			180	180	200	200
Stöd till fritidverksamhet	Ökade ersättningar för driftsbidrag anläggningar	34*	Mål 3: God hälsa och välbefinnande	400		400	400	400	400
Stöd till fritidverksamhet	Höjt LOK-stöd inom verksamhetsstödet	34*	Mål 3: God hälsa och välbefinnande	150		150	150	150	150
Naturvård	Sjögull total årskostnad utan bidrag	215	Mål 3: God hälsa och välbefinnande			2 500	2 500	2 500	2 500
Naturvård	Kalkning av sjöar och vattendrag kompensation av bidragsminskning.	261	Mål 3: God hälsa och välbefinnande			250	250	250	250
Naturvård	Vattenvård nivåmätning LoRa nät	261	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			30	30	30	30
Sanering	Sanering Sågverkstomten V-sång	215 MEX	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			500	2 000		
Sanering/utredning	Utredning gamla deponier	261	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			200			
Miljöprogram	Byte till leasing av elbil istället för gasbil. 1 st	Tekniska 920	Mål 7: Hållbar energi för alla			60	60	60	60
Miljöprogram	Byte till leasing av elbil när avtalen går ut, 4 st	832*,249*	Mål 7: Hållbar energi för alla			60	180	240	240
	* för att bibehålla nuvarande budget 2024								

Prioriteringar Köp och Sälj

1. Åtgärder för att ökade intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Öka externa intäkter måltid	Öka extern lunchförsäljning där det är möjligt. +10%					80	80	80	80
Öka externa intäkter måltid	Utöka intern konferensförsäljning (interna intäkter)+20%					10	10	10	10
2. Åtgärder för att minskade kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Åtgärder enligt uppdraget Sänkta kostnader för måltider	Om prioriteringen för ökade livsmedelskostnader inte görs behöver besparingar göras med motsvarande belopp.	VOF	Mål 7: Hållbar energi för alla			500	500	500	500
Åtgärder enligt uppdraget Sänkta kostnader för måltider	Om prioriteringen för ökade livsmedelskostnader inte görs behöver besparingar göras med motsvarande belopp.	BF	Mål 7: Hållbar energi för alla			800	800	800	800
	Exempel på åtgärder:								
	<i>Inte köpa Krav/svenskt, alltid välja på bäst pris, beräknat på 125 000 st luncher och 200 000 st övriga måltider</i>	VOF				450			
	<i>Inte köpa Krav/svenskt, alltid välja på bäst pris, beräknat på 355 000 st luncher och 220000 övriga måltider</i>	BF				930			
	<i>Servera vatten istället för mjölk</i>	VOF/BF	<i>Mål 7: Hållbar energi för alla</i>			160			

Prioriteringar Köp och Sälj

	Fler vegetariska dagar i skolan.	BF	Mål 7: Hållbar energi för alla	390		160			
	Ta bort KRAV-certifieringen.	VOF/BF				15			
	Leverera kylda matlådor färre gånger i veckan till hemtjänstmottagare.	VOF	Mål 7: Hållbar energi för alla						

Summa % av teknisk ram

3. Investeringar som ger sänkta kostnader

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ-MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
1 IT-säkerhet	Licenser för ökad IT-säkerhet	IT	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			1 000	1 000	1 000	1 000
2 IT-säkerhet	Utökning med en tjänst	IT	Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			700	700	700	700

Prioriteringar Köp och Sälj

1 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara mål hålla budget, lika 2023 29% EKO	VOF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			500	500	500	500
1 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara mål hålla budget, lika 2023 29% EKO	BF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			800	800	800	800
2 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål 40 % EKO 2025 och 50% EKO 2026	VOF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			200	400	400	400
2 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål 40 % EKO 2025 och 50% EKO 2026	BF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			320	640	640	640
3 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	VOF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			50	100	100	100
3 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	BF	Mål 7: Hållbar energi för alla, Mål 3: God hälsa och välbefinnande			80	160	160	160

Prioriteringar Köp och Sälj

IT prioriteringar

För att öka säkerhetsnivån behöver IT-kostnaden höjas med 8% istället för 0,8%.

Måltider

För att klara nuvarande kvalitet och nuvarande EKO på 29% behöver måltidspriset höjas motsvarande 3,8% istället för 0,8% för 2025. Om detta inte prioriteras måste beslut tas för besparingar som motsvarar det beloppet.

För att klara miljömålet 50% EKO behöver måltidspriset höjas ytterligare 2,4%. Men om vi räknar att vi försöker höja andelen under 2025 och är på 50 % först 2026 så kalkyleras höjningen bli 1,2% för 2025 och sedan ytterligare 1,2% för 2026.

För att klara miljömålet att öka andelen närproducerat behöver måltidspriset höjas ytterligare 0,6%. Men om vi räknar att vi stegvis försöker höja andelen under 2025 och 2026 så kalkyleras höjningen bli 0,3% för 2025 och sedan ytterligare 0,3% för 2026.

Observera att dessa kalkyler bygger på 2024 års volymer. Läget med livsmedelsprisernas ökning är fortfarande osäkra, hur prisskillnaden blir i framtiden mellan ekologiskt och inte är också osäkert. Att kalkylera vad kostnaden blir för att öka den ekologiska procenten är därför svår. Eftersom ekonomin har varit tuff länge så består mycket av de nuvarande 29% eko av produkter där prisskillnaden inte är så stor mellan icke ekologiska alternativ. Att öka de sista 10% mot 50% kan kosta mycket mer än de mellan 29 % till 40%. Se därför detta för vad det är en kalkyl med många osäkerheter.

Konsekvensanalys Ram samt Köp & Sälj

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Hysesintäkter	Indexuppräknade hyror idrottsanläggningar	Ökade kostnader för övriga verksamheter
Arrenden	Jobba för att höja intäkten för arrenden. Marknadsanpassade eller högre taxor samt jobba med mark till solcellsparkar.	Visst arbete för genomförande. Rättvisare fördelning av jakt och arrendekostnad.
Öka externa intäkter måltid	Öka extern lunchförsäljning där det är möjligt. +10%	Konkurrens med privata sektorn
Öka externa intäkter måltid	Utöka intern konferensförsäljning (interna intäkter)+20%	Externa leverantörer av färdiga fika missgynnas.
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader		
Snöröjning	Snöröjning 10cm mot 6 cm i tätorterna	Mycket svårbedömd kostnadsminskning. Kan finnas risk för fler olyckor pga av sämre snöröjning.
Badplats	Avveckling en badplats i västra kommundelen	Ingen större konsekvens.
Översyn fritid/skog	Översyn av elabonnemang, skötsel idrottsplaner, skogsbruk i egen regi mm.	Arbetsinsats för projektledning.
Åtgärder enligt uppdraget Sänkta kostnader för måltider	Om prioriteringen för ökade livsmedelskostnader inte görs behöver besparingar göras med motsvarande belopp.	
Åtgärder enligt uppdraget Sänkta kostnader för måltider	Om prioriteringen för ökade livsmedelskostnader inte görs behöver besparingar göras med motsvarande belopp.	Kan medföra att mål i miljöprogrammet inte uppfylls.
	Exempel på åtgärder:	
	<i>Inte köpa Krav/svenskt, alltid välja på bäst pris, beräknat på 125 000 st luncher och 200 000 st övriga måltider</i>	

	<i>Inte köpa Krav/svenskt, alltid välja på bäst pris, beräknat på 355 000 st luncher och 220000 övriga måltider</i>	
	<i>Servera vatten istället för mjölk</i>	
	<i>Fler vegetariska dagar i skolan.</i>	
	<i>Ta bort KRAV-certifieringen.</i>	
	<i>Leverera kyllda matlådor färre gånger i veckan till hemtjänstmottagare.</i>	

Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader

Energisparinvesteringar	Energibesparingar enligt investeringsbeslut	Ökade kapitalkostnader. Nogrannhet behövs i de enskilda investeringarna.

Nämnd tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Enskilda vägar	Skötsel enskilda vägar	Upphörande medför en betydande omställning för markägare.
Privata utfarter	Skötsel privata utfarter	Upphörande innebär att privata fastighetsägare får sköta sina vägar själv.
Julgranar	Uppsättning av kommunala julgranar	Tradition bryts
Sjögull	Sjögull Tingsryds del med extern finansiering	Sannolikt kommer ingen bekämpning att ske.
Kalkning	Kalkning av sjöar och vattendrag Tingsryds del	

Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)

1 IT-säkerhet	Licenser för ökad IT-säkerhet	Säkerhetsrisk
2 IT-säkerhet	Utökning med en tjänst	Ökade kostnader men kan bedriva ett bättre IT säkerhetsarbete
1 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara mål hålla budget, lika 2023 29% EKO	Påverkar mål miljöprogram
1 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara mål hålla budget, lika 2023 29% EKO	

2 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål 40 % EKO 2025 och 50% EKO 2026	
2 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål 40 % EKO 2025 och 50% EKO 2026	
3 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	
3 Miljöprogram	Ökad livsmedelsbudget för att klara miljömål öka andel närproducerat	

Teknik och fritidsnämnden VA-enheten

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Läget i omvärlden lägger mer fokus på nödvändigheten och nyttan med vår verksamhet. Dricksvatten är en samhällskritisk funktion som det är få andra samhällsviktiga verksamheter som kan fungera utan. Även vikten av en fungerande avloppsrening har uppmärksammats framför allt i kriget i Ukraina. Priser på varor och drivmedel ökade och är högre än tidigare. Priset på bland annat kemikalier har stigit kraftigt.

Ett förändrat säkerhetsklimat kräver mer av verksamheten och högre beredskap för oförutsedda händelser behövs. Både MSB och Länsstyrelsen i Kronoberg har påtalat att vi behöver planera för att klara tre månaders drift under oförutsedda händelse. Vilket skiljer sig avsevärt från tidigare tre dagar. Vikten av att ha en robust verksamhet med hänsyn till både tekniska och personella resurser blir tydligt för att vi ska klara målet.

Vi har lyckat återbesötta de vakanta tjänsterna inom VA-enheten vilket skapar förutsättningar för att bygga en robust verksamhet. Det är viktigt att arbeta för att behålla personal, så väl som att kunna rekrytera kompetens som är nödvändig för driften.

Förekomsten av PFAS i vatten och miljö har ett ökat medialt intresse. Målen i både Ronneby och Uppsala har väckt stor uppmärksamhet och bidragit till en medvetenhet om hotet som kemikalierna innebär. Genom det nya dricksvattendirektivet skärps reningskraven, gränsvärdet sänks från 90ng/l till 4ng/l. PFAS på dricksvattnet i Tingsryd kommun är under 4ng/l på samtliga vattenverk.

Prioriteringar VA

1. Åtgärder för att öka intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Vattenförsäljning	Fler nyanslutningar. En nyanslutning per år	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	500	jan-25	50	100	150	200
Upphandling	Konkurrensutsätta försäljning av skrot, kablar, batterier och well för att öka intäkterna.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	20	jan-25	20	20	20	20
Taxa	Höjning av VA-taxan pga tidigare underskott	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	6 300	jan-25	2 100	4 200	4 200	4 200

2. Åtgärder för att minska kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Budgetuppföljning	Aktivt följa upp utfall mot budget löpande. Öka kunskapen om ekonomiska läget för att fler ska veta hur vi ligger till mot budget.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	200	jan-25	20	40	60	80
Upphandling	Internutbildning i upphandling. Öka förståelsen för upphandling och affärer.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	500	jan-25	50	100	150	200
Upphandling	Konkurrensutsättning av kemikalier	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	200	jan-26	0	200	200	200

Summa % av teknisk ram

#####

3. Investeringar som ger sänkta kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Ovidkommande vatten	Täta ledningar för att minska inläckage av ovidkommande vatten	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	750	jan-26	0	750	750	750
Ovidkommande vatten	Täta brunnar för att minska inläckage	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	750	jan-26	0	750	750	750

Prioriteringar VA

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
5. Prioriteringar (högst prioriterad först)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Ovidkommande vatten	Täta ledningar för att minska inläckage av ovidkommande vatten	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	750	jan-26	0	750	750	750
Ovidkommande vatten	Täta brunnar för att minska inläckage	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	750	jan-26	0	750	750	750
Taxa	Höjning av VA-taxan enbart pga tidigare underskott	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	6 300	jan-25	2 100	4 200	4 200	4 200
Upphandling	Konkurrensutsättning av kemikalier	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	200	jan-26	0	200	200	200
Vattenförsäljning	Fler nyanslutningar. En nyanslutning per år	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	500	jan-25	50	100	150	200
Upphandling	Konkurrensutsätta försäljning av skrot, kablar, batterier och well för att öka intäkterna.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	20	jan-25	20	20	20	20
Budgetuppföljning	Aktivt följa upp utfall mot budget löpande. Öka kunskapen om ekonomiska läget för att fler ska veta hur vi ligger till mot budget.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	200	jan-25	20	40	60	80
Upphandling	Internutbildning i upphandling. Öka förståelsen för upphandling och affärer.	865 VA	Mål 6: Rent vatten och sanitet	500	jan-25	50	100	150	200
	Total resultatpåverkan (resultatförbättring) Åtgärderna gör att kostnaderna minskar eller intäkterna ökar.					2 240	6 160	6 280	6 400

Investeringar 2025-2028

INVESTERINGSBUDGET 2024-2027				
Kategori	2024	2025	2026	2027
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND				
902 IT	3 160	4 970	5 138	4 390
905 Inköp mark	2 000	2 000	2 000	2 000
905 Inventarier Badplatser	300	0	150	0
905 Inventarier Lekplatser	1 000	1 000	1 000	1 000
905 Inventarier Fritid	400	350		
905 Inventarier Utrust Kök/lokalvård	500	500	500	500
910 Infra allmänt Exploateringsprojekt	500	1 000	1 000	1 000
910 Infra allmänt Trafiksäkerhetsåtgärder	150	150	150	150
910 Infra allmänt Torget i Tingsryd	10 500			
910 Infra allmänt Kringinvesteringar Arena Mårslycke		20 000		
910 Infra allmänt Cykelvägar enligt plan	700	1 100	800	800
910 Infra allmänt Cykelvägar medfinansiering		2 500		
910 Infra allmänt Laddinfrastruktur	500	500	500	500
910 Underhåll gata	2 000	2 200	2 300	2 300
920 Fordon	2 900	1 550	1 400	1 250
930 Energispar Gatubelysning	2 000	0	0	0
930 Energispar Fastighet	8 000	8 000	4 000	4 000
940 Ny till och ombyggn Omklädningsrum idrotten 1	2 000			
940 Ny till och ombyggn Arbetskontoret	1 650			
940 Ny till och ombyggn Omställningar allmänt	2 000	2 000	2 000	2 000
940 Ny till och ombyggn Väckelsångs förskola				30 000
945 Fastighet reinvesteringar och underhåll	16 100	17 100	12 500	12 500
955 VA	28 150	32 300	47 514	18 200
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND Summa	84 510	97 220	80 952	80 590

INVESTERINGSBUDGET 2025-2028				
Kategori	2025	2026	2027	2028
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND				
902 IT	6 000	6 150	7 350	5 300
905 Inköp mark	2 000	2 000	2 000	2 000
905 Inventarier Badplatser/lekplatser/fritid/ kök	4 850	2 650	2 500	2 650
910 Infra allmänt Exploateringsprojekt	10 000	25 000	19 000	20 000
910 Infra allmänt Kringinvesteringar Arena Mårslycke			20 000	
910 Infra allmänt Cykelvägar enligt plan	4 500	1 500	1 500	2 000
910 Infrastruktur allmänt	2 650	5 650	3 650	5 150
910 Underhåll gata	2 550	2 300	2 300	2 300
920 Fordon	2 150	1 450	1 700	3 150
930 Energispar Fastighet	8 000	4 000	4 000	4 000
940 Ny till och ombyggn Omklädningsrum idrotten 1	10 000			
940 Ny till och ombyggn Omställningar allmänt	2 000	2 000	2 000	2 000
940 Ny till och ombyggn Väckelsångs förskola			30 000	30 000
940 Ny till och ombyggnad Björkvalla V-sång	3 000			
945 Fastighet reinvesteringar och underhåll	17 100	12 500	12 500	12 500
955 VA	102 000	95 000	95 000	73 000
TEKNIK- OCH FRITIDSNÄMND Summa	176 800	160 200	203 500	164 050

Beskriv de allmänna budgetförutsättningarna (omvärldsfaktorer mm):

Det oroliga omvärldsläget ger ökade krav, förväntningar och behov inom kommunens kris- och beredskapsarbete. Inträdet i NATO kommer att påverka kommunerna i stor omfattning. Mer pengar kommer från staten via MSB men förutsätter även mer prestationer inom både civilt försvar och krisberedskap.

En ökad digitalisering leder inte bara till ökad effektivisering utan också till mer hantering av system och säkerhetsaspekter. På senare tid har både myndigheter, regioner och kommuner få se ett kraftigt ökat hot mot IT, vilket kräver allt fler insatser inom informations säkerhet och IT-säkerhet. Även lagstiftningen inom digitalisering skärps allt med både genom EU-direktiv och nationell lagstiftning.

För de kommande 10-20 åren blir den s k välfärdsutmaningen allt tydligare. Allt fler kommer att efterfråga allt mer av kommunala tjänster, utan att skattekraften stärks i motsvarande omfattning. Den demografiska utvecklingen visar att allt färre ska försörja allt fler. Digitaliseringen är en viktig faktor för att kunna möta denna utmaning.

Den demografiska utvecklingen innebär också en kompetensförsörjningsutmaning, såväl nationellt som lokalt/regionalt. Utmaningen gäller både offentlig sektor och näringslivet. Kommunens attraktivitet som arbetsgivare blir en nyckelfaktor för att kunna rekrytera de kompetenser som behövs för att klara det kommunala uppdraget.

Arbetslöshetens utveckling är svårbedömd. Nationellt bedöms en ökning under kommande period. Erfarenheter från tidigare kriser visar att behovet av försörjningsstöd uppstår med fördröjning.

En ny Socialtjänstlag är aviserad från 2025. Lagkrav införs om bland annat ökad tillgänglighet, förebyggande arbete och möjlighet till insatser utan behovsprövning, kunskapsbaserat arbetssätt utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Det finns ett fortsatt behov av sociala insatser, där omställning pågår till fler insatser i egen regi och på hemmaplan med ungdoms- och familjeteamet som nav.

Omfattande förändringar och regeländringar att börja gälla inom kommunal vuxenutbildning 2025 (komvux25), bl a nytt lagkrav om planering och dimensioneringen med fritt sök, nya ämnesplaner och betyg i gymnasial utbildning, nya kursplaner Sfi och sammanhållna yrkesutbildningar.

Länsstyrelsen ställer allt tuffare krav på utredningsunderlag inom planprocessen. EU:s vattendirektiv ställer krav på en förvaltningsövergripande planering för åtgärder och samverkan med grannkommunerna. Energisystemet är under omvandling och detta är komplexa frågor för kommunerna att agera i. Kraftledningar, vindkraft, solcellsparkar, batterilager mm. växer fram. Krav finns på en kommunal energiplanering i detta samtidigt som kommunens själv har ökade ambitioner inom ramen för det egna miljöprogrammet.

Budgetförutsättningar från tidigare budgetbeslut:

Det höjda friskvårdsbidraget ska finansieras inom budgetramen. Budgeten har dubblerats till 2024 men utfall i bokslut 2023 visar behov av ytterligare budgetfinansiering inom ramen (0,8 mnkr)

Näringslivschef ska verkställas under 2024 och finansieras inom budgetramen (1,1 mnkr).

I enlighet med fattade inriktningsbeslut hanteras Aktivera/fritidsgård i bildningsnämnden prioriteringsunderlag i budgetprocessen för 2025.

1. Åtgärder för att ökade intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Utdelning från helägda bolag som finansiering av t ex miljöarbete eller näringslivsarbete			3 000		3 000	3 000	3 000	3 000
	I övrigt begränsade möjligheter (ev projektansökningar o dyl)								

2. Åtgärder för att minskade kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	<u>Sänkt ambitionsnivå ej lagstadgad verksamhet:</u>								
	Arbetsmarknadsåtgärder (inkl feriearbeten)	AoL, HR		3 200		3 200	3 200	3 200	3 200
	Näringslivsfrämjande åtgärder	Utv		2 700		2 700	2 700	2 700	2 700
	Turistverksamhet	Utv		1 000		1 000	1 000	1 000	1 000
	Friskvårdsersättning (budgeterad nivå)	HR		800		800	800	800	800
	Central administration/stödfunktioner	EK, HR, Utv, Kansli		xxxx		xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

Summa % av teknisk ram (pkt 1 o 2)

8,7%

3. Investeringar som ger sänkta kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Fortsatt digitalisering	Alla				xxx	xxx	xxx	xxx

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Arbetsmarknadsåtgärder (inkl feriearbeten)	AoL, HR		3 200		3 200	3 200	3 200	3 200
	Näringslivsfrämjande åtgärder	Utv		2 700		2 700	2 700	2 700	2 700
	Turistverksamhet	Utv		1 000		1 000	1 000	1 000	1 000

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Ungdoms- och familjeteam*	AoL - PRIO 24		1 800		1 800	1 800	1 800	1 800
	Bibehålla kombinations- o yrkesutb VUX (del 1)*	AoL		2 600		2 600	1 800	1 800	1 800
	Bedömd nivå Institutionsvård/ familjehemsvård*	AoL - PRIO 24		900		900	0	0	0
	Bibehållen ambitionsnivå övr vuxenutb.* (del 2)	AoL		1 700		1 700	1 700	1 700	1 700
	Summa prislappsverksamheter			7 000		7 000	5 300	5 300	5 300
	Ny förvaltarenhet Överförmyndarverksamhet	Kansli		345		345	260	175	175
	Brottsförebyggande arbete, gen statsbidrag*	Kansli - PRIO 24		260		260	260	260	260
	Informationssäkerhet 0,5 tj*	Kansli - PRIO 24		400		400	400	400	400
	Allmänt val 2026	Kansli - PRIO 24		1 100		0	1 100	0	0
	IT-säkerhet, nivåhöjning (IT köp o sälj)	Alla avd		300		300	300	300	300
	Planverksamhet, utökade behov (utv.pott P25)*	Utv - PRIO 24		800		0	800	800	800
	Företagshälsovård/rehabilitering	HR		400		400	400	400	400
	Julgåva till Tingsryds kommuns personal	Gem		650		650	650	650	650
	Vattenfrågor i samverkan, Mörrumsån m.fl.*	Utv - PRIO 24		50		50	50	50	50
	Utökat driftsbidrag Korröstitfelsen*	Utv - PRIO 24		83		83	83	83	83
	Utökad finansiering Värends samord.förbund	AoL		65		65	65	65	65
	Summa budget-på-budgetverksamheter			4 453		2 553	4 368	3 183	3 183
	TOTALT			11 453		9 553	9 668	8 483	8 483

* för att bibehålla nuvarande budget 2024

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter	
Utdelning från helägda bolag	Minskat utrymme för investeringar och/eller amorteringar i bolagen. Ökade eller bibehållna möjligheter för t ex miljöarbete eller näringslivsutv hos kommunen.
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader	
Arbetsmarknadsåtgärder	Kan ej vara part i myndighetssamverkan. Risk för ökad kostnad ekonomiskt bistånd. Förmedling av jobbsökande/kompetens till företag upphör. Ungdomar blir utan jobberfarenhet samt blir sysslösa på sommaren.
Näringslivsfrämjande åtgärder	Risk för försämrat näringslivsklimat.
Turistverksamhet	Risk för negativa konsekvenser för besöksnäringen.
Friskvårdsbidrag till anställda	Hälsofrämjande åtgärd - ökad ohälsa anställda. Mindre attraktiv arbetsgivare.
Central adm/stödfunktioner	Risk för minskad kvalitet och service gentemot förvaltningar och medborgare. Bör genomlysas/jämföras.
Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader	
Fortsatt digitalisering	Effektivisera och/eller höja service och kvalitet. Möta välfärdsutmaningen. Attraktiv arb.givare.
Näm tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)	
Arbetsmarknadsåtgärder (inkl feriearbeten)	Kan ej vara part i myndighetssamverkan. Risk för ökad kostnad ekonomiskt bistånd. Förmedling av jobbsökande/kompetens till företag upphör. Ungdomar blir utan jobberfarenhet samt blir sysslösa på sommaren.
Näringslivsfrämjande åtgärder	Risk för försämrat näringslivsklimat.
Turistverksamhet	Risk för negativa konsekvenser för besöksnäringen.
Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)	
Ungdoms- och familjeteam	Förebyggande arbete minskar/kan ej genomföras. Ny Socialtjänstlag från 2025 ställer krav på förebyggande och lättillgängliga insatser. Ger sannolikt högre kostnader för institutionsvård.
Bibehålla kombinations- och yrkesutbildningar VUX (del 1)	Upphörande av stödinsatser till elever. Sammanslagning av grupper. Ökad genomströmningstakt i SFI. Få elever som kan delta i kombinationsutbildningar, serviceutbildningar (måltid/lokalvård) och yrkesutbildning. Försämrade möjligheter att ge utbildning/stödinsatser till omsorgens utveckling av serviceinsatser (uppgiftsväxling). Fler elever med ökad genomströmningstakt och fler som inte slutför utbildningen. Risk för fler som fortsätter uppbära ekonomiskt bistånd.
Bedömd nivå Institutionsvård/familjehemsvård	Täcka kostnadsökning i den successiva omställningen från institutionsvård till familjehemsvård. Kostnad finns oavsett budget. Andra besparingar måste göras i förvaltningens budget.
Bibehållen amb.nivå övr VUX (del 2)	Nedtrappning av stödinsatser till elever. Ökad genomströmningstakt i SFI och yrkesutbildning. Färre elever i kombinationsutbildning, serviceutbildning och yrkesutbildning .
Brottsförebyggande arbete (GS)	Fiansiering del av tjänst. Annars andra besparingar i förvaltningens budget.
Informationssäkerhet motsv 0.5 tj	Lagstadgade åtgärder kan ej genomföras. Bl a informationssäkerhet, förändrat ssk.läge.
Allm val 2026	Måste genomföras oavsett budget. Andra besparingar måste göras i förvaltningens budget. Lägre ambitionsnivå i förtidsröstning kan innebära lägre valdeltagande. Statsbidr ca 50%.
IT-säkerhet, nivåhöjning	Höjd IT-säkerhet IT-miljö (IT köp o sälj). Andra besparingar måste göras i förvaltningens budget.
Ny förvaltarenhet ÖFN	Enl ö.k. deltagande kommuner. Annars andra besparingar i förvaltningens budget.
Planverksamhet, utökade behov	Behov och förväntningar för utveckling, etableringar, bostäder och näringsliv kan ej mötas fullt ut. Ksau:s utv.pott Plan 2025.
Företagshälsövård/rehabilitering	Satsning för att minska totala sjuktalet i kommunorganisationen kan ej genomföras fullt ut.
Julgåva till kommunens personal	Avser hela kommunorganisation. Genomförs ej utan budgeterade medel.
Säkerhet och beredskap	Uppgradering ledningsrum (Åsnen + RÖK) i linje med MSB:s ökade krav på kommunerna
Vattenfrågor i samverkan	Samverkan kan ej genomföras. Alt andra besparingar i förvaltningens budget..
Utökad driftsbidrag Korröstitelsen	Utökad bidrag upphör. Förutsättningarna för stiftelsens uppdrag försämrats.
Utökad fin Värends samordn.förb	Enligt framställan från förbundet. Uppdraget kan ej genomföras med samma ambitionsnivå.

Nämnd **Kommunstyrelsen**

Kommunledningsförvaltningen

Budget/p lanår	Beskrivning	Nyttjande tid	Belopp (tkr)	Verksamhet	Avskrivning	Internränta	Fullmäktigemål
2025	905 Inventarier och övrigt KLF	10	500	Klf	50	12	
2025	910 Infra allmänt Medborgarbudget	20	500	KF	25	12	
2025	Uppgradering krisledningsrum	5	1 100	Klf	220	26	
2026	905 Inventarier och övrigt KLF	10	500	Klf	50	12	
2026	910 Infra allmänt Medborgarbudget	20	500	KF	25	12	
2027	905 Inventarier och övrigt KLF	10	500	Klf	50	12	
2027	910 Infra allmänt Medborgarbudget	20	500	KF	25	12	
2028	905 Inventarier och övrigt KLF	10	500	Klf	50	12	
2028	910 Infra allmänt Medborgarbudget	20	500	KF	25	12	
2028	Byte av HR-system	12	3 000		250	71	
2028	Byte av Ekonomi-system	12	2 000		167	48	
	Summa kapitalkostnader 2025 och planperioden 2026-2028				937	241	

TEKNISK RAM FÖR RÖK

tkr	2024	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
Fastställt medlemsbidrag året före budgetåret						46 338	50 314	51 556	51 455
Uppräkning av pris- och löneökningar enligt PKV		0,3%	2,3%	3,4%	3,4%	139	1 157	1 753	1 749
Befolkningsförändring enligt prognos för budgetåret		-0,65%	-0,58%	-0,53%	-0,45%	-300	-293	-272	-231
Antal invånare 31 dec enligt prognos SCB									
Tingsryd	12 210	12 178	12 148	12 121	12 100				
Lessebo	8 367	8 310	8 257	8 208	8 164				
Uppvidinge	8 982	8 881	8 794	8 717	8 652				
Totalt	29 559	29 369	29 199	29 046	28 916				
Förändring antal invånare budgetåret, antal		-190	-170	-153	-130				
förändring antal invånare budgetåret, %		-0,65%	-0,58%	-0,53%	-0,45%				
Förändring av avskrivningar enl fastställd investeringsbudget <i>(enligt särskild beräkning)</i>						312	378	-82	-26
Förändring av avskrivningar enl anl.reskontra t o m år 2023						-66	-32	-457	-359
Tillkommande avskrivningar enl investeringsbudget						378	410	375	333
<i>Summa förändring kapitalkostnader</i>						312	378	-82	-26
Avgår: tidigare års politiska prioriteringar							-3 825	-3 825	-2 325
SUMMA TEKNISK RAM FÖR BUDGETÅRET						46 489	47 731	49 130	50 622
PRIORITERINGAR						3 825	3 825	2 325	2 325
Extra medlemsbidrag balanskravsunderskott						1 500	1 500		
Bibehålla samtliga räddningsvärn						1 875	1 875	1 875	1 875
Bibehålla FIP-verksamhet						350	350	350	350
Samordnat ledningssystem MSB						100	100	100	100
BUDGET/MEDLEMSBIDRAG						50 314	51 556	51 455	52 947
Medlemsbidrag									
Tingsryd			37,0%	+200 tkr	17 345	18 816	19 276	19 238	19 790
Lessebo			25,7%	+200 tkr	12 109	13 131	13 450	13 424	13 807
Uppvidinge			37,3%	-400 tkr	16 884	18 367	18 830	18 793	19 349
<i>Kontrollsumma</i>			<i>100,0%</i>		<i>46338</i>	<i>50314</i>	<i>51556</i>	<i>51455</i>	<i>52946</i>
Förändr medlemsbidrag									
Tingsryd						1 471	460	-38	552
Lessebo						1022	319	-26	383
Uppvidinge						1483	463	-37	556
<i>Summa</i>						<i>3976</i>	<i>1242</i>	<i>-101</i>	<i>1491</i>
<i>Kontrollsumma</i>						<i>3976</i>	<i>1242</i>	<i>-101</i>	<i>1491</i>

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Övergripande

Organisationen har under de senaste åren genomfört stora förändringar i syfte att säkerställa leverans av förebyggande och operativa insatser i våra medlemskommuner. Arbetsmängden är stor och samtliga medarbetare gör ett omfattande och gott arbete. Ser vi till semesterlöneskuld och inestående flextid ser vi att det finns svårigheter att kunna ta ut ledighet kopplat till arbetsmängd. Kontinuerliga avvägningar görs kopplat till kostnadsläget, men organisationen påverkas utöver av inflation och höga pensionsavsättningar av höga driftkostnader på grund av ålderstigen utrustning och fordonspark.

Förebyggande enheten

Nya föreskrifter som reglerar hur räddningstjänsten förväntas arbeta förebyggande samt en tydligare granskning från MSB ställer tydligare krav än tidigare. RÖK har, liksom många andra räddningstjänster efter MSB:s granskning av tillsynsverksamheten, fått redovisa aktuell verksamhet samt plan för framtida verksamhet som möter nya föreskrifter.

Övertagandet av brandskyddskontroller innebär stora förändringar framöver. Vi kommer behöva bli fler medarbetare och ser på sikt att vi kan bredda rollen som brandskyddskontrollant till medverkan i operativa insatser, intern övning, extern utbildning och olycksutredning. Vikten av samverkan med sötningstjänsterna kommer att bli större samtidigt som uppföljning av det upphandlade rengöringsuppdraget kommer att bli enklare.

Nya föreskrifter är på väg med skärpta krav från MSB gällande hantering av brandfarliga och explosiva varor som föranletts av en rad olyckor och stölder i Sverige. Dessa kommer framför allt att påverka den enskilde som hanterar varorna men det kräver också att vi som tillståndsmyndighet anpassar våra provningar efter dessa nya krav.

Samtidigt planeras Boverkets nya byggregler träda i kraft 2024-07-01. Dessa nya föreskrifter bygger om regelverket från grunden och ersätter de gamla BBR och EKS i sin helhet. Det kommer att innebära stor påverkan för byggförvaltningarna och vi förväntar oss ett större samverkansbehov i bygglovsprovningar i samband med detta. Samtidigt kommer detta på sikt att påverka våra provningar i tillsynsverksamheten.

Operativa enheten

Organisationen behöver fortsätta analysera och optimera arbetsmetoder, se över materialtillgång, utbildningsnivåer, egen ledningsförmåga samt samverkan regionalt och nationellt. En ålderstigen vagnpark är känslig för belastning under händelser och bedömningen är att organisationen kommer att ha fortsatt höga driftkostnader under en tid framöver. Händelser som brand i byggnad, trafikolycka, vattenrelaterade händelser, sjukvårdslarm samt andra uppdrag som idag hanteras tenderar att öka och organisationen behöver förberedas på att hantera den ökade larmfrekvensen. En ökad larmfrekvens kommer att påverka vår RIB personal, då de behöver lämna huvudarbetsgivare och familj oftare. De senaste tio åren visar en tydligt ökad larmfrekvens, och under perioden 2013 till 2023 har larmfrekvensen ökat med 30%.

Klimatrelaterade händelser kommer i framtiden sannolikt att öka och för att hantera kommande utmaningar behöver räddningstjänster ligga på framkant och planeringsmässigt förbereda sig för fler varma och torra somrar med många bränder i skog och mark, samt snabba och okontrollerade regnoväder med höga vattenflöden.

Räddningstjänst

under höjd beredskap

Organisation för räddningstjänst är en av de viktigaste hörnstenarna i ett modernt totalförsvaret.

För att på ett effektivt sätt kunna planera och lösa samhällsstörningar vid höjd beredskap krävs en sammanhängande planeringsförmåga. Direktionen för Räddningstjänsten Östra Kronoberg beslutar 2023-05-16 uppdragschefen att ansvara för räddningstjänst under höjd beredskap under förutsättning att särskilda medel erhålles från medlemskommunerna. Vidare att anhålla så räddningstjänsten tilldelas del av det ekonomiska stöd som kommunerna erhåller i stadsbidrag.

Arbete kommer i första hand gälla att identifiera ambitionsnivå, planera personaltillgång, samt bygga upp erforderlig kompetens.

1. Möjliga åtgärder för att ökade intäkter

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Genomföra fler externa utbildningar			100		100	100	100	100
	Genom ökade tillsyner och intäkter			100		100	100	100	100
	Genom ökat antal tillstånd brandfarlig vara			35		35	35	35	35
	Öka antalet brandskyddskontroller			120		120	120	120	120
	Avgiftbelägga remisshantering			40		40	40	40	40

2. Möjliga åtgärder för att minskade kostnader

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Omvandla värn till frivillig värn			250		250	250	250	250
	Avveckla 2 värn			750		750	750	750	750
	Avveckla 3 värn			1125		1125	1125	1125	1125
	Avveckla samtliga värn			1875		1875	1875	1875	1875
	Minska antalet lokaler			100		100	100	100	100
	Avveckla FIP verksamhet vid RIB stationer			350		350	350	350	350

Summa % av teknisk ram

#####

3. Investeringar som ger sänkta kostnader

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Följa beslutad fordonsplan 2035					6000	5500	5000	5000

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Externutbildning			550		550	550	550	550
	FIP verksamhet vid RIB stationer			350		350	350	350	350
	Viss del av rådgivning förebyggande			50		50	50	50	50

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)

Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	Extra medlemsbidrag balanskravsunderskott			3000		1500	1500		
	Bibehålla samtliga räddningsvårn			1875		1875	1875	1875	1875
	Bibehålla FIP verksamheten			350		350	350	350	350

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Genomföra fler externa utbildningar	Fortsatt utveckling av förbundets externutbildningsverksamhet till medlemskommunerna. Öka antalet olika utbildningskoncept	Samtliga medlemskommuner behöver ökad förmåga i förbyggandet av olycka och brand. RÖK tillhandahåller flertalet utbildningar som kommunerna tar del av och därmed ökar sin egen förmåga. RÖK har idag personal som jobbar med denna utbildning och bedöms kunna öka antalet utbildningstillfällen, och därigenom öka intäkter.
Genom ökade tillsyner och intäkter	Efter direktionens beslutad tillsynsplan och vår förebyggande enhet lagt plan och arbetsgång klarar verksamheten växla upp i antal tillsyner ,samt därigenom ordna öka intäkter. Samtliga tillsyner är mer genomarbetade och kräver mer arbetstid.	Konsekvensen blir samtidigt ökad arbetsbelastning på personalen även om organisationen genom uppdaterad arbetsstruktur tillser en ökad rättssäkerhet gällande organisationens tillsynsverksamhet.
Genom ökat antal tillstånd brandfarlig vara	Antalet ansökningar ökar i omfattning och har samtidigt blivit mer omfattande och kräver mer arbetstid för handläggaren. Ger även ökade intäkter.	I dagsläget har organisationen dock endast en tjänsteperson som hanterar samtliga ärenden och redundans behöver skapas.
Öka antalet brandskyddskontroller	Efter årsskiftet 2024 har RÖK tagit över brandskyddskontroller i Tingsryds kommun och hanterar i dagsläget brandskyddskontroller i Uppvidinge och Tingsryds kommuner. Planen är att ta över även Lessebo kommun vid årsskiftet 2026-27	Arbetsmängden har därav ökat med cirka 180 % och organisationen har rekryterat och utökat från en till två heltidstjänster. Tidigare fanns en viss överkapacitet i Uppvidinge kommun och organisationen ser att under 2024 skall hela uppdraget hanteras. Inför 2025 och 2026 behöver organisationen öka antalet brandskyddskontrollanter till tre då brandskyddskontroller för även Lessebo kommun senare skall genomföras av RÖK. Detta innebär samtidigt en ökad intäkt.
Avgiftbelägga remisshantering	Mycket tid går åt att granska olika remisser inom plan/bygglag, alkohollag och ordningslagen och just nu utgår ingen avgift.	Ökad delaktighet under byggprocessen ger sannolikt ökad säkerhet och ett bättre brandskydd i framtiden. Om RÖK inte lämnar remissvar i byggprocessen kan brandskyddet påverkas negativt.
Sälja begagnad hävare	Efter inköpet av begagnad stegbil kommer hävaren i Åseda vara möjlig att sälja 2024 eller 2025. Åtgärden skapar även förbättrade möjligheter att följa en kommande planerad utbytesplan.	Om hävaren säljs finns dock ingen redundans gällande höjdheter inom organisationen. Behovet av redundans för höjdheter är en större fråga för många räddningstjänster och det kan finnas anledning att diskutera lösningar med olika räddningstjänster. MSB kan vilja se en plan för hur man ersätter höjdheter vid driftstörningar.
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader		
Omvandla värn till frivillig värn	Likt andra räddningstjänster som valt att avveckla värn och i samband med detta gett möjligheten att organisera värn som frivillig värn, och erhåller ekonomiskt stöd från organisationen.	En möjlighet för värn som kan vilja fortsätta verksamhet lokalt, och via olika sponsorer drifta lokaler, fordon och utrustning. RÖK och frivillig värn förhandlar om bidrag, där RÖK är delaktig i personalens utbildning och övning samt ersätter personalen för larm och övning/utbildning. Svårt att bedöma vilka värn som har möjlighet att ordna frivilliga värn. RÖK kommer vara behjälpliga med att ordna smidig övergång.
Avveckla 2 värn. Ett värn kostar 350 till 450 tusen årligen	Minska antalet värn	Flera värn har svårt med rekrytering och bemanning under dagtid, vissa värn under kvällar och helger och kan därmed inte respondera på larm. Organisationens huvuddelen av alla larm på dagtid mellan 06,00 och 20,00. Vid samtliga larm i värnområde skickas alltid beredskapsstyrka då värn ej är beredskapsproducerande. Samtliga värn har fordon som är äldre och vissa av dessa är svåra att underhålla och reparera då det inte längre finns reservdelar. Värn är dock en stor resurstillgång under skogsbränder där de stöttar och är viktiga för samlad personalförsörjning.
Avveckla 3 värn Ett värn kostar 350 till 450 tusen årligen	Minska antalet värn	Flera värn har svårt med rekrytering och bemanning under dagtid, vissa värn under kvällar och helger och kan därmed inte respondera på larm. Organisationens huvuddelen av alla larm på dagtid mellan 06,00 och 20,00. Vid samtliga larm i värnområde skickas alltid beredskapsstyrka då värn ej är beredskapsproducerande. samtliga värn har fordon som är äldre och vissa av dessa är svåra att underhålla och reparera då det inte längre finns reservdelar. Värn är dock en stor resurstillgång under skogsbränder där de stöttar och är viktiga för samlad personalförsörjning.

Konsekvensanalys

Avveckla samtliga värn Ett värn kostar 350 till 450 tusen årligen	Minska antalet värn	Flera värn har svårt med rekrytering och bemanning under dagtid, vissa värn under kvällar och helger och kan därmed inte respondera på larm. Organisationen har huvuddelen av alla larm på dagtid mellan 06,00 och 20,00. Vid samtliga larm i värnområde skickas alltid beredskapsstyrka då värn ej är beredskapsproducerande. samtliga värn har fordon som är äldre och vissa av dessa är svåra att underhålla och reparera då det inte längre finns reservdelar. Värn är dock en stor resurstillgång under skogsbränder där de stöttar och är viktiga för samlad personalförsörjning.
Minska antalet lokaler	Undersöka möjlighet att samordna lokal för station och lageryta.	Vid värn i Väckelsång har det tidigare diskuterats att samordna brandstation och lageryta för RUHB. Om beslut tas och efter uppsägning av nuvarande lagerlokal i Lessebo minskar antalet lokaler och därigenom hyresavgifter om cirka 100 000 kr årligen.
Avveckla FIP verksamhet vid RIB stationer	Styrkeledare/FIP åker idag direkt till skadeplats och är på plats cirka 3,5 minuter före styrkan. Om vi avvecklar FIP funktionen åker styrkeledaren istället med huvudstyrkan. FIP är ett mycket effektivt sätt att starta hjälpkedjan.	Att FIP bilen anländer före styrkan är många gånger helt avgörande för händelsens utgång. Att snabbt bryta händelseförloppet genom att släcka med en handbransläckare, stoppa en blödning, skapa fria luftvägar eller starta HLR räddar liv. Vikten av att kunna bedöma och planera insatsen innan styrkan anländer ger stora effekter då styrkan kan sättas in på rätt sätt. Om beslut att avveckla FIP kan problem med beredskapsproduktion uppstå.
Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader		
Följa besluta fordonspan 2035	Organisationen har en ålderstigen fordonspark som kräver stort servicearbete med tillhörande höga driftkostnader.	RÖK behöver följa beslutad plan och på sikt sänka de höga driftkostnaderna och samtidigt öka driftsäkerheten. RÖK har flera fordon där det inte längre går att hitta reservdelar.
Inköp av begagnad stegbil	Tidigare har RÖK planerat för inköp av ny höjdenhet under 2025 till en kostnad om 8-10 miljoner med en livslängd på 25 år. Under januari 2024 gjordes ett avsteg och en begagnad stegbil från Storstockholm till en kostnad om 2 miljoner med en livslängd på 15 år.	Kort leveranstid till en betydande lägre kostnad, även om aktionstiden blir kortare.
Näm tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)		
Externutbildning, som ger 5-600 tusen i intäkt	Är icke lagstadgad verksamhet, men är en av organisationens viktigaste hörnstenar. I förbundets ägardirektiv anger ägarna att allmänhetens förmåga för att förebygga och hantera en händelse skall kontinuerligt öka. RÖK ser sig som den naturliga kunskapsförmedlaren.	RÖK skulle inte längre vara delaktiga i att skapa förutsättningar för medlemskommunerna att ha en god kunskap om att hantera olyckshändelser. Skulle tappa en årlig intäkt om 5-600 tusen.
FIP verksamhet vid RIB stationer, omkring 350 till 400 tusen årlig driftkostnad	Styrkeledare/FIP åker idag direkt till skadeplats och är på plats cirka 3,5 minuter före styrkan. Om vi avvecklar FIP funktionen åker styrkeledaren istället med huvudstyrkan. FIP är dock inte något lagkrav utan skall ses som ett effektivt sätt att starta hjälpkedjan.	Att FIP bilen anländer före styrkan är många gånger helt avgörande för händelsens utgång. Att snabbt bryta händelseförloppet genom att släcka med en handbransläckare, stoppa en blödning, skapa fria luftvägar eller starta HLR räddar liv. Vikten av att kunna bedöma och planera insatsen innan styrkan anländer ger stora effekter då styrkan kan sättas in på rätt sätt. Om beslut att avveckla FIP kan problem med beredskapsproduktion uppstå.
Viss del av rådgivning förebyggande	Del av organisationens arbetstid används till rådgivning till kommunernas planering av olika byggprocesser. Denna rådgivning är inte lagstadgad med ses som orotroligt viktig	Att inte delta eller komma sent in i processer kan ge sämre skydd och möjligt ökade produktionskostnader

Konsekvensanalys

Prioriteringar

Extra medlemsbidrag balanskravsunderskott	Medlemskommunerna för att lösa balansunderskott.	Ge organisationen möjlighet att möta framtidens olika utmaningar. Arbetsmängd och belastning på organisation har ökat kraftigt de senaste åren efter att MSB skärp kraven på räddningstjänst samt tagit över tillsynen av svensk räddningstjänst. Tillkommande uppgifter med räddningstjänst under höjd beredskap då vi fortsatt skall hantera dagens alla händelser som kommer mer mångdubblas. Samtliga tillkommande uppdrag enligt LSO § 8 under höjd beredskap. RÖK kommer behöva växa i antal fordon, lokaler och planera för att fördubbla personalstyrkan i händelse av höjd beredskap. Räddningstjänsten står inför sin största utmaning i mannaminne. Vidare klimatförändringar med ökat antal skogsbränder, och där MSB påvisar att vårt del av landet kommer över tid bli ordentligt torrare och skogen kommer brinna oftare och bränderna kommer bli större. MSB påpekar därav att räddningstjänsten i vår del av landet måste vara förbereda för ökat antal och större skogsbränder i framtiden, även översvämningar och kraftiga stormar. Vi behöver ökad förmåga för bränder i mer komplexa och stora byggander, kemhändelser, trafikolyckor. Anpassning och drift av ny digital teknik.
Bibehålla samtliga räddningsvårn	Om organisationen erhåller tillräcklig budget för att bibehålla vårn.	Om vårn kommer bibehållas så behövs fortsatt ett omfattande arbete med att övertid rekrytera och utbilda framtida kollegor. Den lokala närvaron kan komma finnas under förutsättningar att personer som verkar och bor på platsen väljer ansluta sig till vårnet. Fortsatt kommer även närmaste beredskapsstyrka alltid larmas vid en händelser då vårn inte är beredskapsproducerande
Bibehålla FIP verksamheten	Styrkeledare/FIP åker idag direkt till skadeplats och är på plats cirka 3,5 minuter före styrkan. FIP är en viktig funktion för medborgare och organisation och dess snabba framkomst har räddat liv och kommer fortsatt göra livräddande och helt avgörande insatser.	Att FIP bilen anländer före styrkan är många gånger helt avgörande för händelsens utgång. Att snabbt bryta händelseförloppet genom att släcka med en handbransläckare, stoppa en blödning, skapa fria luftvägar eller starta HLR räddar liv. Vikten av att kunna bedöma och planera insatsen innan styrkan anländer ger stora effekter då styrkan kan sättas in på rätt sätt. FIP löser idagsläget problem med beredskapsproduktion då hen är mer rörlig i området och inte behöver inställa sig på brandstation på 5-7 minuter utabn åker direkt till skadeplats.

Investeringsbudget

Nämnd **RÖK**

Budget/p lanår	Beskrivning	Nyttjande tid	Belopp (tkr)	Verksamhet	Avskrivning	Internränta	Fullmäktigemål
2025	Persontransport brandskyddstekniker	10	300		30	7	
2025	Persontransport operativ	15	700		47	17	
2025	Släckbil Bas 1	15	5 000		333	119	
2026	Tankbilsenhet	20	3 500		175	83	
2026	Rakel/samband	10	2 000		200	48	
2027	Släckbil Bas 1	15	5 000		333	119	
2028	Släckbil Bas 4	15	5 000		333	119	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	
					#DIVISION/0!	0	

Från: [Stensson Pär](#)
Till: [Gustafsson Daniel](#); [Trulsson Maria](#); [Erik Karlsson](#)
Ärende: Budget RÖK 2025
Datum: den 9 april 2024 13:55:16

Hej

Har idag fått information om att kopplat till de "nya" arbetstidsregler och tillhörande dygnsvila kommer kostnaden för delaktigheten i vårt ledningssystem öka från och med 2025. För del innebär ökningen cirka 100 000 kr årligen och behöver läggas till i pågående budgetarbete.

MSB har beslutat att alla räddningstjänster måste ingå i ett samordnat ledningssystem, så där har vi inget val

Med vänliga hälsningar

Pär Stensson
Räddningschef

Räddningstjänsten Östra Kronoberg
Storgatan 45
365 32 LESSEBO
Tfn 0478-443 02

[Se och läs vår Interaktiva Broschyr här](#)

Från: Gustafsson Daniel <Daniel.Gustafsson@tingsryd.se>

Skickat: den 5 april 2024 08:04

Till: Stensson Pär <Par.Stensson@rok.lessebo.se>

Ämne: Budgetberedning Tingsryd

Prioritet: Hög

Prioriteringsunderlag Budget 2025 med planår 2026-2028

Nämnd

Kommunfullmäktige (inkl revision)

Prel teknisk ram 2025

3 106 tkr

Beskriv de allmänna budgetförutsättningar (omvärldsfaktorer mm):

Samhällsutvecklingen har inneburit en ökad omfattning av hot, hat och våld mot förtroendevalda. Behovet av förebyggande arbete i frågan har ökat. Minskad trygghet för förtroendevalda innebär sannolikt ett hot mot rekryteringen av förtroendevalda och därmed även mot det demokratiska systemet i landet.

Den pågående utvecklingen inom revisionen innebär ökade krav på den finansiella revisionen.

1. Åtgärder för att ökade intäkter									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	-			-	-	-	-	-	-
2. Åtgärder för att minskade kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Revision	Sänkt ambitionsnivå revisionsgranskningar					75	75	75	75
Sammanträden	Färre antal KF-sammanträden (1 st)					50	50	50	50
Summa % av teknisk ram						-4%			

3. Investeringar som ger sänkta kostnader									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
	-			-		-	-	-	-

4. Tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)									
Rubrik	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Sammanträden	Websändning av sammanträden					250	250	250	250
Ledamöter	41 ledamöter vs 31 enligt lag					200	200	200	200

5. Prioriteringar (högst prioriterad först)									
Rubrik (i prio ordning)	Kort beskrivning av förslag	Verksamhet	Koppling till fullmäktiges mål:	Maximalt belopp (tkr)	Effekt fr o m (ÅÅÅÅ- MM)	BELOPP 2025	BELOPP 2026	BELOPP 2027	BELOPP 2028
Revision	Utökat antal ledamöter revision (fr 5 till 6)					100	100	100	100
Revision	Anpassning kostnadsnivå revision					-75	-75	-75	-75
Revision	Enligt äskande från revisionen					250	250	250	250

Konsekvensanalys

Prioriteringsförslag (rubrik)	Kort beskrivning av förslag	Konsekvensbeskrivning
Åtgärder för att öka verksamhetens intäkter		
Åtgärder för att sänka verksamhetens kostnader		
Revision	Sänkt ambitionsnivå revisionsgranskningar	Anpassning till genomsnitt riket. Färre och/eller minska omfattning i granskningar.
Sammanträden	Färre antal sammanträden (1 st)	Längre handläggningstid vissa ärenden. Längre möten.
Vilka investeringar kan verksamheten göra för att sänka sina löpande kostnader		
Nämnd tre icke lagstadgade verksamheter (i storleksordning, med högst budgetbelopp överst)		
Sammanträden	Websändning av sammanträden	Försämrade möjligheter för medborgarna att följa KF.
Ledamöter	41 ledamöter vs 31 enligt lag	Färre politiker.
Beskriv vilka satsningar nämnden/avd vill göra utöver teknisk ram (högst prioriterad först)		
Revision	Utökning antal ledamöter (fr 5 till 6)	Minska sårbarhet
Revision	Sänkt amb.nivån granskningar	Anpassning till genomsnitt riket. Färre och/eller minska omfattning i granskningar.
Revision	Utökade revision KISA	Sänkt ambitionsnivå övriga granskningar.

2024-04-08

Kommunens revisorer

Till
Kommunfullmäktiges presidium

Budgetäskande för kommunrevisionen inför revisionsåret 2025

Bakgrund

Av kommunallagen följer att de kommunala revisorerna årligen ska granska all verksamhet. I det innefattas såväl räkenskapsrevision som verksamhetsrevision och enligt kommunallagen ska sakkunniga yrkesrevisorer anlitas för att utföra granskningen.

Svensk kommunal revision befinner sig i ett pågående paradigmskifte. Med anledning av att en standard för kommunal räkenskapsrevision trätt i kraft och har börjat tillämpas av våra upphandlade yrkesrevisorer från och med år 2023 fordras en utökad resursram för kommunrevisionen.

Den nya standarden skall efterföljas i sin helhet vid granskning av räkenskaperna. Avseende den sk. räkenskapsrevisionen har såväl de förtroendevalda revisorerna som yrkesrevisorerna historiskt främst fått förlita sig på sed och praxis, vilket utgjort en risk för ojämn kvalitet och lett till osäkerheter i utförandet. SKR¹, FAR² och Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) har därför tillsammans tagit fram en standard för kommunal räkenskapsrevision för alla som utför räkenskapsrevision i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund. Standarden baseras på ISA (International Standard of Audit) med vissa tillämpningar kopplat till den kommunala särarten. ISA tillämpas redan idag på huvuddelen av svenska organisationer exempelvis kommunägda bolag, ideella föreningar, stiftelser, svenska kyrkan etc.

Den nya standarden började gälla i sin helhet från 1 januari 2023. Med en standard på plats skapas jämförbarhet, förutsägbarhet och ökad kvalitet i räkenskapsrevisionen i landets kommuner. God revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet, som vi förtroendevalda revisorer har att följa, har också anpassats med anledning av den nya standarden.

Standard för kommunal räkenskapsrevision - KISA

Standard för kommunal räkenskapsrevision omfattar:

- Revision av årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter enligt anvisningar för tillämpning av ISA samt av driftredovisning och investeringsredovisning enligt särskild tillämpningsanvisning av ISA 501.

¹ Sveriges kommuner och regioner

² Föreningen auktoriserade revisorer

- Granskning av sammanställda räkenskaper (om sådana finns) enligt särskild instruktion.
- Granskning av förvaltningsberättelsen enligt särskild instruktion avseende de enligt LKBR³ obligatoriska delarna.
- Översiktlig granskning av delårsrapport i enlighet med anvisning för tillämpning av ISRE 2410⁴.

Dokumentation av revisionen - ISA 230

ISA 230 behandlar revisorns ansvar för att upprätta revisionsdokumentation i samband med en revision av finansiella rapporter. För att revisionsdokumentation ska uppfylla kraven i denna ISA och de särskilda dokumentationskraven i andra ISA ska den utgöra

- a) bevis på revisorns grund för en slutsats om huruvida revisorns övergripande mål har uppnåtts *och*
- b) bevis på att revisionen har planerats och utförts enligt ISA samt tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Revisorns ansvar avseende oegentligheter i en revision av finansiella rapporter - ISA240

ISA 240 behandlar revisorns ansvar avseende oegentligheter under en revision av finansiella rapporter. Den beskriver hur ISA 315 och ISA 330 ska tillämpas med hänsyn till risker för väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter.

Planering av revision finansiella rapport - ISA 300

- ISA 300 behandlar revisorns ansvar för att planera en revision av finansiella rapporter. Den är utarbetad med tanke på återkommande revisioner. Ytterligare faktorer som måste beaktas vid en förstagsrevision tas upp i ISA 510.
- I planeringen ingår att upprätta en övergripande revisionsstrategi och en granskningsplan.
- Enligt punkt 4 i ISA 300 är revisorns mål att planera revisionen så att den utförs på ett ändamålsenligt sätt.

Identifiera och bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter - ISA 315

ISA 315 behandlar revisorns ansvar för att identifiera och bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter genom att förstå företaget och dess miljö. Här ingår företagets system för intern kontroll.

Utvärdering av felaktigheter som identifierats under revisionen - ISA 450

ISA 450 behandlar revisorns ansvar för att utvärdera hur revisionen påverkas av identifierade felaktigheter och hur de finansiella rapporterna påverkas av eventuella felaktigheter som inte har rättats. ISA 700 behandlar revisorns ansvar att, under sitt arbete med att bilda sig en uppfattning om de finansiella rapporterna, dra slutsatser om huruvida rimlig säkerhet har uppnåtts om att de finansiella rapporterna som helhet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

³ Lagen om kommunal bokföring och redovisning

⁴ International Standard on Review Engagements

Modifierat uttalande i rapport - ISA 705

ISA 705 behandlar revisorns ansvar för att lämna en ändamålsenlig rapport i de fall då revisorn, när hon eller han bildar sig en uppfattning enligt ISA 700 (omarbetad), drar slutsatsen att det är nödvändigt att lämna ett modifierat uttalande om de finansiella rapporterna och utformningen av en sådan revisors rapport.

Enligt punkt 4 i ISA 705 är revisorns mål att klart och tydligt lämna ett på lämpligt sätt modifierat uttalande om de finansiella rapporterna, vilket krävs om:

- revisorn, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, drar slutsatsen att de finansiella rapporterna som helhet innehåller väsentliga felaktigheter, eller
- revisorn inte kan inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att kunna dra slutsatsen att de finansiella rapporterna som helhet inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Sammanfattning av vad införandet av KISA innebär

- Baseras på ISA (International standards on auditing) vilket är samma standard som används i de finansiella revisionerna av de flesta organisationsformerna.
- Den kommunala särarten beaktas - exempelvis regleras hur kommunikationen ska ske med de förtroendevalda revisorerna och de som granskas (i de flesta fall styrelse), tillämpningsanvisningar finns för granskning av olika särartsspecifika delar i årsredovisningen.
- Standarden ska tillämpas i sin helhet vid granskning av en kommunal årsredovisning samt den lagstadgade delårsrapporten av samtliga sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna.
- Standarden säkerställer att de förtroendevalda får det underlag de behöver för att göra sina uttalande kopplat till den finansiella revisionen i enlighet med god revisions sed i kommuner och regioner.

Revisionens bedömningar

Till följd av förändringar i god sed och implementeringen av Standard för kommunal räkenskapsrevision förändras kraven på yrkesrevisorernas insatser väsentligt. Omfattningen och djupet på granskning av räkenskaper ökar, liksom behovet av planering omfattande bland annat insamlande av dokumentation samt fördjupad förståelse för den kommunala organisationen. Den revision som skall genomföras kommer behöva omfatta en ökad grad av riskbaserad revision vilket förändrar omfattningen och genomförandet i betydande grad.

Det är viktigt att påminna sig om att svensk kommunal och regional sektor omfattar enorma värden vilket innebär att den nya standardens ikraftträdande påverkar omfattningen och inriktningen på den revision som skall genomföras väsentligt.

Sammantaget gör vi bedömningen att dessa obligatoriska förändringar som vi enligt lag och god sed har att följa för att fullgöra vårt uppdrag kommer öka våra kostnader för granskning av räkenskaperna, och därigenom även kostnaderna att bedriva vår revision i enlighet med Kommunallagens krav och god sed i övrigt.

4(4)

Vi begär mot denna bakgrund en ökad resurstilldelning till vår rambudget för att i rollen som förtroendevalda revisorer kunna efterleva standardens krav i den granskning vi utför på fullmäktiges uppdrag.

Vi lämnar detta äskande i syfte att ej behöva sänka vår ambitionsnivå när det gäller att fullgöra den viktiga verksamhetsrevisionen av styrelser och nämnders verksamheter, vars resursmässiga utrymme skulle behöva minska till en nivå där de fördjupade granskningarna som god sed förutsätter att vi genomför, kommer att minska i väsentlig omfattning.

I övrigt kan tilläggas att upphandling har slutförts av sakkunnigt biträde. Vi kan konstatera att det nya avtalet innebär en utökad kostnad för revisionen för år 2024 och framåt.

Revisionen har för år 2024 en budget på 1 348 tkr. Mot ovanstående bakgrund begär revisionen härmed en utökning av nuvarande budget för år 2025 och framåt med 250 tkr.

För kommunens revisorer

Kerstin Petersson
Vice ordförande

2024-04-30

Till Kommunfullmäktige

Förslag till budget 2025 och ekonomisk plan år 2026-2028 för revisionen i Tingsryds kommun

Kommunfullmäktiges presidium i Tingsryds kommun vill med denna skrivelse lämna vårt förslag till budget för revisionen år 2025 med åtföljande planår.

Enligt 11 kap. 8 § kommunallagen (2017:725) ska förslag till budget för revisorernas verksamhet upprättas av fullmäktiges presidium. Detta för att stärka revisionens oberoende till de instanser som revisionen har till uppgift att granska. I Reglemente för revisorerna i Tingsryds kommun (antagen av KF 2024-02-26 § 10) anges i 9 § att revisionens budget hanteras i separat ordning i förhållande till kommunstyrelsens budgetprocess för nämnderna. Detta förfarande bidrar till att tydliggöra revisionens oberoende samt att revisionen inte är en nämnd i traditionell bemärkelse.

Revisionens budget ingår i den prislappsbudget som upprättas för kommunfullmäktige där det finns en teknisk ram uträknad. Utifrån denna tekniska ram föreslår presidiet följande:

Prioriteringar resultatbudget (tkr)

Prioriteringar (utöver teknisk ram)	2025	2026	2027	2028
Kommunfullmäktige	200	200	200	200
Utökning av antal revisorer i revisionen (från 5 till 6) *	100	100	100	100
Anpassning kostnadsnivå revision **	-150	-150	-150	-150
Anpassning ny revisionsstandard	250	250	250	250

* samma kostnadsnivå som i budget 2024 ** kostnadsnivån i budget 2024 var -75 tkr

Enligt 12 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) är 5 revisorer det minsta antalet revisorer för en kommunal revision. I budget 2024 tillskötts medel för utökning av antal revisorer till 6 revisorer med syfte att minska revisionens sårbarhet vid ev. sjukdom eller annan frånvaro av enskild revisor.

Vid jämförelse med andra kommuner konstateras att kostnaden för revisionen i Tingsryds kommun ligger på en högre kostnadsnivå än likvärdiga kommuner. Ambitionen för revisionen i Tingsryds kommun är således hög i Tingsryds kommun. Detta är positivt då revisionens arbete bidrar till att göra kommunen bättre. Med tanke på det utmanande ekonomiska läget måste dock även denna faktor beaktas i beredningen av budget 2025.

Revisionen arbetar från och med år 2023 efter en ny revisionsstandard som innebär en större arbetsinsats. I budget 2024 gjordes viss anpassning av kostnadsnivå utifrån kraven i den nya revisionsstandard, för att bättre passa med en rimlig nivå enligt god revisionsstandard. Revisionen har inför årets budgetberedning inkommit med budgetäskande för kommunrevisionen inför revisionsåret 2025 där det redogörs för den nya revisorstandard.

För att uppnå de krav som den nya revisionstandarden innebär begär revisionen en utökning av nuvarande budget för år 2025 och framåt med 250 tkr.

I budgetförslaget ovan medger kommunfullmäktiges presidium utökning av revisionens budget med sammanlagt 175 tkr. Det innebär att revisionens budget från och med år 2025 ökas med 13% i förhållande till år 2024 (uppräknig av PO-kostnader ingår utöver detta redan i prislappsmodellen).

Kommunfullmäktiges presidium i Tingsryds kommun

Mikael Andersson (C), ordförande

Jan Popovski (KD), 1.e vice ordförande

Gunilla Svensson (S), 2:e vice ordförande

Bilagor och budgetunderlag

Budget 2025 och ekonomisk plan 2026-2028

BILAGA B – ÖVRIGA BUDGETUNDERLAG

Innehållsförteckning	Sid
Anvisningar och budgetförutsättningar	1
Skatteprognos SKR 26 april	3
Tekniska ramar	8
Riktlinjer för God ekonomisk hushållning	11
Riktlinjer för Resultatutjämningsreserv	12
Riktlinjer för Budget och Redovisning	13
Riktlinjer för Mål- och resultatstyrning	18

Utöver dessa budgetunderlag hänvisas även till kopior på powerpointbilder från Budgetkonferens (15-16 feb) och Budgetdag (26 april) som skickats ut till deltagarna.

Anvisningar och budgetförutsättningar Budget 2025

Rutiner och spelregler i budgetprocessen regleras i *Riktlinjer för budget och redovisning* samt i *Riktlinjer för mål- och resultatstyrning*. Nedan följer anvisningar för budgetarbetet samt redogörelse för budgetförutsättningar som berör budgetarbetet.

Partiernas budgetförslag	Kommunstyrelsen har i beslut om arbetsprocess för budget 2024 beslutat att inriktningen är att framläggande av budgetförslag från partier ska göras i första instans där respektive parti är representerade (ksau 27/5, ks 3/6, kf 17/6).
Budgetmodell	Budgetunderlaget bygger på SKR:s budgetmodell ”Budgetprocess med prislappar”. Tekniska ramar beräknas för prislappsverksamheter och budget-på-budget-verksamheter. Hänsyn tas till bl a demografi och pris- och löneuppräknings. Teknisk ram + politiska prioriteringar utgör slutlig budget.
Anslagsnivå driftbudget	Fullmäktige fastställer en nettokostnadsram per nämnd.
Anslagsnivå investeringar	Fullmäktige fastställer investeringsanslag per nämnd samt specificerar anslagen i olika kategorier. Nämnden beslutar själv om specifika investeringsobjekt med beaktande av de regler som finns i fullmäktiges riktlinjer för budget och redovisning. Vidaredelegation kan göras från nämnd till förvaltningschef med angivande av beloppsgränser.
Budgetbeslut i nämnder (verksamhetsplan och internbudget)	Nämndernas internbudget skall rymmas inom de budgetramar som fullmäktige fastställt i sitt budgetbeslut. Kända kostnader ska budgeteras. Verksamhetsplan och internbudget ska fastställas av nämnden senast 30 november 2024.
Mål för verksamheten	Fullmäktigebudgeten ska innehålla kommunövergripande mål i enlighet med kommunens riktlinjer för mål- och resultatstyrning. Nämnderna ska i verksamhetsplanen ange mätbara verksamhetsmål som leder till att fullmäktiges kommunövergripande mål kan uppfyllas.
Pott för verksamhetsutveckling	Nämnderna ansvarar för att inom tilldelad budgetram avsätta medel för verksamhetsutveckling. Rekommenderad nivå är minst 0,2% av budgetramen.
Material verksamhetsplan och internbudget	Sammanställs enligt anvisningar från ekonomiavdelningen. Internbudgeten upprättas i ekonomisystemet Raindance. Verksamhetsplan görs i Stratsys.
Kommunala företagen	Företagens budgetprocess regleras i ägardirektiven. Affärsplan ska godkännas av fullmäktige. Styrelserna ska fastställa budget för 2024 senast 30 november 2024.

MBL	<p>Nämnds- och styrelsebeslut om budget ska föregås av MBL-förhandling enligt §11. MBL-förhandling ska hållas senast en vecka före nämndens beslut och budgetmaterialet ska finnas tillgängligt senast en vecka före MBL-förhandlingen.</p> <p>Liksom tidigare rekommenderas att personal eller dess representanter involveras tidigt och löpande under processen, t ex vid arbetsplatsträffar samt genom mbl-information.</p>
Lönenivå i ram	Ramarna baseras på 2025 års löneläge, vilket innebär att nämnderna ska budgetera för 2025 års löneökningar inom den tilldelade budgetramen. Närmare anvisningar ges från ekonomiavdelningen.
Pris- och löneuppräknig	Uppräkning av budgetramar har gjorts enligt SKR:s PKV-prognos per 2024-04-26. Uppräkning av personalkostnader innefattar både löneökningar och förändring av PO-pålägg (bl a pensioner).
Skatteprognos	Baseras på SKR:s skatteprognos per 2024-04-26 och en befolkningsutveckling om <i>i genomsnitt</i> -99 personer per år under planperioden i enlighet med gällande befolkningsprognos. Eventuell skatteförändring med plus eller minus 1 krona motsvarar ökade respektive minskade skatteintäkter om ca 28 400 tkr årligen.
Kalkylerat PO-pålägg (sociala avgifter)	Uppgår till (preliminärt) 41,39 % för personal 31,42% för förtroendevalda och uppdragstagare
Kapitalkostnader och internränta	<p>I modellen justeras budgetramen för budget-på-budget-verksamheter utifrån förändrade kapitalkostnader. För prislappsverksamheter sker ingen justering, utan ökning och minskningar förutsätts ingå i prislappen/tekniska ramen. Vid större investeringar kan det vara motiverat med en prioritering av kapitalkostnader för prislappsverksamheter under de första åren.</p> <p>Internräntan för 2025 uppgår till 2,50%, vilket innebär en höjd nivå med 1,0 %-enheter jämfört med budget 2024.</p>
Inrättande av tjänster	Hanteras på nämnds- eller förvaltningsnivå beroende på delegation. Förutsätter alltid att tydlig budgetfinansiering finns.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	0,0	0,6	2,8	2,4	1,8
Arbetade timmar	1,8	-0,6	1,5	1,5	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,5	8,6	8,1	7,8
Befolkning, 15–74 år	0,6	0,4	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	3,2	5,0	5,1	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,3	3,3	3,1	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	6,0	1,7	1,6	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

Anm. BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Tabell 4. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2022

Prognos	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, aktuell	5,8	5,1	2,9	4,8	4,1	4,0
SKR, föregående	5,8	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
Regeringen, april*	5,8	4,5	3,7	4,7	5,0	5,1
ESV, mars	5,8	4,6	3,7	4,4	4,4	4,7
Akkumulerat						
SKR, aktuell	0,0	5,1	8,1	13,2	17,9	22,6
SKR, föregående	0,0	5,1	7,9	13,2	17,9	22,6
Regeringen, april*	0,0	4,5	8,4	13,5	19,1	25,2
ESV, mars	0,0	4,6	8,5	13,3	18,3	23,9

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Årlig ökning	4,9	3,1	4,7	4,5	4,0
Differens	0,6	-1,4	0,3	0,0	-0,4

Källor: Skatteverket och SKR.

Under 2024 och 2027 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt, speciellt 2024 uppvisar en stor differens i absoluta tal.

Tabell 15. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Årlig procentuell förändring

Prisindex	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader*	6,7	5,7	-0,7	2,2	3,8
Övrig förbrukning	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
Prisförändring, %	5,8	4,7	0,3	2,3	3,4

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Källa: SKR.

Stora ökningar av pensionskostnaderna har kännetecknat den kommunala ekonomin 2023 och 2024. Nästan lika stora blir kostnadsminskningarna 2025 och 2026, vilket ger stora slag i arbetskraftskostnaderna i PKV-prognosen.

Skatteprognos Tingsryd

tkr	2024	2025	2026	2026	2028
Skatteintäkter	600 989	623 846	638 702	656 315	675 743
Inkomstutjämnning	208 220	214 102	224 034	232 197	240 207
Kostnadsutjämnning	42 485	47 614	49 046	49 730	56 129
Regleringspost	37 141	28 736	24 904	20 539	15 948
LSS-utjämnning	31 436	32 553	32 277	32 037	31 801
Slutavräkning 2023	-1 071				
Slutavräkning 2024	243				
Fastighetsavgift	36 665	37 054	37 054	37 054	37 054
Övriga gen statsbidr	15 555				
Summa	971 663	983 905	1 006 017	1 027 872	1 056 882
Ökn jfr året före, verklig	663	12 242	22 562	21 405	29 010
Ökn jfr året före, budget	23 801	24 167	22 562	21 405	29 010

Invånarantal enligt
befolkningsprognos
mars 2024
(genomsnitt -99
personer per år under
perioden 2025-2028)

Teknisk ram

Budget-på-budgetverksamheter

Fastställd budget 2024

- Prioriteringar 2024
- + Pris- och löneökningar enligt SKR:s PKV
- Befolkningsminskning enligt prognos
- + Kapitalkostnader investeringar 2024
- Kapitalkostnader färdigavskrivna investeringar

= **Teknisk ram 2025**

Exempel Budget-på-budgetverksamheter

Politik
Bibliotek
Räddningstjänst
Vägar, parker
Idrotts- och fritidsanläggningar
Grundsärskola
Färdtjänst
Gemensamma verksamheter
(stödfunktioner)

Teknisk ram + politiska prioriteringar = budget 2025

Teknisk ram

Prislappsverksamheter

Antal invånare i åldersgrupp 2025

x uppräknad prislapp för 2025

- gemensam administration

= Teknisk ram 2025

Kapitalkostnader förutsätts ingå i prislappen. Vid större investeringar kan behov av prioritering finnas de första åren.

Ex förskola: 550 inv 1-5 år x 134 726 kr (- gem adm) = 69 343 tkr

Teknisk ram + politiska prioriteringar = budget 2025

Prislappsverksamheter

Förskola
Fritids
Förskoleklass
Grundskola
Gymnasieskola
Vuxenutbildning
Äldreomsorg
LSS
IFO

Nuvarande prioriteringar

Tekniska ramar 2024 vs Budget 2024

	Ny befolkningsprognos			Förra befolkn.prognosen			Förändr
	Tekn ram 2024	Budget 2024	Diff	Tekn ram 2024	Budget 2024	Diff	
Prislappar/tekniska ramar							
Förskola	73 448	81 475	-8 027	75 456	81 475	-6 019	-2 008
Fritidshem	16 324	11 838	4 486	16 530	11 838	4 692	-206
Förskoleklass	8 982	8 140	842	9 278	8 140	1 138	-296
Grundskola	145 710	158 140	-12 430	147 017	158 140	-11 123	-1 307
Gymnasieskola	59 225	67 018	-7 793	59 537	67 018	-7 481	-312
Äldreomsorg	228 857	259 338	-30 481	228 945	259 338	-30 393	-88
LSS	103 241	94 802	8 439	104 010	94 802	9 208	-769
IFO	59 318	62 913	-3 595	59 750	62 913	-3 163	-432
Vuxenutbildning	7 715	12 040	-4 325	7 777	12 040	-4 263	-62
Summa	702 820	755 704	-52 884	708 298	755 704	-47 406	-5 478

Teknisk ram
motsvarar
genomsnittlig
ambitionsnivå och
genomsnittlig
effektivitet

Vissa belopp i nämndernas prioriteringsunderlag har justerats med anledning av ny beräkning/ny befolkningsprognos.

RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning

Tingsryds kommun ska vara en kommun med en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi.

Genom att balansera kostnader för dagens verksamheter med behov av investeringar idag och för framtiden tas ansvar för den framtida välfärden. Varje generation ska bära kostnaden för den service som den själv beslutar om och konsumerar. Nästa generation medborgare i Tingsryds kommun ska inte ges sämre förutsättningar för en fungerande välfärd än vad dagens medborgare har.

God ekonomisk hushållning i Tingsryds kommun innebär

- att det över tiden råder balans mellan inkomster och utgifter
- att den kommunala verksamheten utförs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- att utvecklingen av kommunen och dess verksamheter sker på ett planerat sätt och med ett långsiktigt perspektiv

I det *finansiella perspektivet* lägger vi stor vikt vid att investeringar över tid finansieras med egna medel samt att resultatnivån är tillräcklig för att ge goda marginaler i ekonomin, att förmögenheten inte ska urholkas samt att genom anpassning av den årliga investeringsnivån även möjliggöra en minskning av låneskulden.

Viktiga faktorer i *verksamhetsperspektivet* är att all verksamhet som finansieras av Tingsryds kommun ska vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Detta ställer krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamheten för att anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar, t ex vad gäller demografi. De tillgängliga resurserna samt graden av effektivitet sätter gränsen för verksamhetens omfattning och kvalitet.

All *planering* ska ske med god framförhållning och i ett långsiktigt perspektiv. Vi lägger stor vikt vid tydlig styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Detta sker inom ramen för kommunens styrmodell och därtill hörande styrande dokument såsom t ex vision och översiktsplan. All planering ska ske med beaktande av kommunens ekonomiska förutsättningar.

Följande långsiktiga finansiella mål ska leda till god ekonomisk hushållning i Tingsryds kommun och vara styrande vid beslut om budget och andra ärenden av ekonomisk betydelse:

- Årets resultat ska långsiktigt uppgå till minst 2% av skatteintäkter och utjämning. Resultatet ska aldrig understiga 1%.
- Investeringsnivån ska anpassas till utrymmet för egenfinansiering samt ge utrymme för amortering av låneskulden. Det innebär att den årliga investeringsvolymen ska kunna finansieras med egna medel och utan upptagande av nya lån.
- Låneskulden ska minska genom planerade årliga amorteringar.

Fullmäktige fastställer i samband med budgetbeslutet specifika finansiella mål avseende resultat, investeringsnivå och låneskuld för kommande budgetår inom ramen för de långsiktiga målen i dessa riktlinjer. I samband med budgetbeslut fastställs också mål för verksamheten med betydelse för god ekonomisk hushållning. Uppföljning av mål för verksamhet och ekonomi görs löpande under året samt i årsbokslut.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv (RUR) i Tingsryds kommun

Allmänt

Hantering av resultatutjämningsreserv (RUR) regleras i kommunallagen 11 kap 14§, där det anges att kommuner och regioner till en sådan reserv får reservera medel som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Regelverket är ett komplement till kommunallagens balanskravsregler och syftar till att kommunen ska kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag. Därigenom kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen. På sått skapas en bättre stabilitet för kommunens verksamheter vid konjunktursvängningar och kommunen kan arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget.

Kommunfullmäktige beslutar om införande av RUR samt riktlinjer för densamma. Riktlinjerna utgör en del av fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning och ska vara anpassade till lokala förutsättningar för Tingsryds kommun.

Beslut om planerad reservering och disponering av medel i RUR fattas i samband med budget och flerårsplan, medan faktisk reservering och disponering fastställs i årsredovisningen. I båda fallen är det kommunfullmäktige som beslutar om eventuell reservering och disponering på förslag från kommunstyrelsen. I samband med delårsrapporter och tillhörande årsprognoser kan kommunfullmäktige behöva fatta beslut om omprövning av reservering eller disponering. Om det krävs åtgärder i verksamheterna kan dessa eventuellt vägas mot att disponera RUR – under förutsättning att riktlinjerna och det prognostiserade resultatet tillåter det.

Reservering och disponering av medel sker i balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RUR synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

Tingsryds kommun tillämpar RUR från och med bokslutsåret 2020.

Reservering till RUR

Reservering till RUR får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Nivån för reservering är anpassad till kommunens långsiktiga resultatmål med fokus på finansiering av framtida reinvesteringar och begränsning av låneskuld.

Den totala reservationen i RUR får maximalt uppgå till 5% av de senaste tre årens genomsnittliga nivå på totala skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Disponering av RUR

Disponering av RUR får ske om balanskravsresultatet är negativt och om fullmäktige bedömer att lågkonjunktur råder för det enskilda budgetåret. Detta gäller vid både budget och bokslut. Ett riktvärde för fullmäktiges bedömning av konjunkturläget är att lågkonjunktur råder när förändringen av budgetårets underliggande skatteunderlag understiger den genomsnittliga i ett tioårs-perspektiv bakåt i tiden (enligt uppgifter och prognoser från SKR).

Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat enligt balanskravet. Maximalt 75% av reserven får tas i anspråk under det första året i en lågkonjunktur.

Riktlinjer för budget och redovisning

Kraven på kommunens ekonomihantering regleras i kommunallagens 11:e kapitel samt i den kommunala redovisningslagen. I dessa hänvisas också till annan lagstiftning och till förarbeten till lagarna. Redovisningsfrågor styrs även av god redovisningssed för kommuner, vilken i första hand utarbetas av Rådet för kommunal redovisning genom dess rekommendationer, informationer och yttranden.

Ovan beskrivna regelverk täcker både övergripande och i flera detaljer kommunens budgetering och redovisning. Syftet med föreliggande riktlinjer är därför att reglera de delar av ekonomihanteringen där kommunfullmäktige vill göra preciseringar, förtydliganden och utvidgningar i förhållande till gällande regelverk. Riktlinjerna är skrivna för att fungera oberoende av organisationsmodell och löpande förändringar i hanteringen.

Grundläggande förutsättningar

Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för verksamheten och beslutar årligen om budget, skattesats, årsredovisning och delårsrapporter. Fullmäktige beslutar även om andra viktiga ekonomiska frågor samt ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Kommunstyrelsen ansvarar för upprättande av budgetförslag, årsredovisning och delårsrapporter samt har en uppsiktsplikt över nämnder och kommunala företag. Nämnder och styrelser har att följa de anvisningar och tidsplaner som kommunstyrelsen (genom kommunledningsförvaltningen) fastställer för detta arbete.

Nämnd/styrelse (kallas i fortsättningen nämnd) ansvarar inom sitt område för att verksamheten bedrivs i enlighet med de budgetramar, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till så att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Med budgetansvar menas ansvar för att budgeterad verksamhet kommer till utförande, att verksamhetsmålen uppnås, att budgeterade intäkter inflyter samt att budgeterade kostnader hålls. Med budgetansvaret följer, på alla nivåer, en skyldighet att inom sina befogenheter vidta åtgärder om negativa avvikelser mot budget eller verksamhetsmål prognostiseras.

Fullmäktiges fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning respektive målstyrning ska beaktas i alla delar av budgetprocessen och organisationen.

Kända kostnader ska budgeteras och finansieras i budgeten. Tilldelade budgetramar ska respekteras. Marginaler för oförutsedda kostnader ska eftersträvas i alla delar av organisationen. Beslut som innebär nya kostnader under löpande budgetår ska innefatta anvisning om hur kostnaden ska finansieras i budgeten. För permanenta kostnader ska sådan finansiering finnas även för efterföljande budgetår. Utgångspunkt för efterföljande budgetår är, om inget annat har beslutats i flersårsplanen, oförändrade budgetramar jämfört med innevarande år.

Budgetprocess och resursfördelning ska utgå ifrån en helhetssyn på kommunens verksamhet, förankring i organisationen, incitament för effektivitet samt ett tydligt och långtgående budgetansvar på olika nivåer inom organisationen.

Budgetprocessen

Kommunstyrelsen fastställer anvisningar för budgetarbetet samt ansvarar för att, med inhämtande av uppgifter från nämnder och förvaltningar, ta fram budgetförutsättningar inför det kommande budgetåret. Utifrån framtagna budgetförutsättningar genomför fullmäktige en inriktningsdebatt, varefter kommunstyrelsen upprättar ett budgetförslag. Därefter beslutar fullmäktige om budgeten. Budgetprocessen avslutas med att nämnderna fastställer verksamhetsplan och internbudget för den egna verksamheten inom ramen för de mål och anslag som fullmäktige beslutat om.

Fullmäktiges budget

Budgeten indelas i driftbudget och investeringsbudget, samt sammanfattas i resultat-, kassaflödes- och balansbudget. Fullmäktiges budgetbeslut ska innehålla en plan för de kommande tre åren.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör således en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer.

I samband med fullmäktiges budgetbeslut fastställs skattesats, låneram för budgetåret samt borsramar för helägda kommunala företag.

Fullmäktiges budgetbeslut ska fattas i juni månad året före budgetåret. Vid valår fattas fullmäktiges budgetbeslut av nyvalda fullmäktige i november månad.

Hantering av budget för helägda kommunala företag regleras i ägarpolicy och ägardirektiv.

Verksamhetsplan och internbudget

Nämnderna ska, inom ramen för tilldelat budgetanslag, upprätta och fastställa en verksamhetsplan inklusive en detaljerad internbudget, vilken utgör nämndens planeringsverktyg för det kommande verksamhetsåret. Bruttobudgetering och bruttoredovisning ska tillämpas. Internbudgeten ska innehålla en tydlig fördelning av budgetansvaret på olika nivåer inom förvaltningsorganisationen.

Nämndernas verksamhetsplan och internbudget ska fastställas senast i november månad. Vid valår fattas nämndsbeslut om verksamhetsplan och internbudget senast i december månad.

Investeringar

I investeringsbudgeten upptas anskaffning av anläggningstillgång. Som anläggningstillgång räknas tillgång som har en ekonomisk livslängd om minst tre år och som har ett anskaffningsvärde om minst ett prisbasbelopp.

I fullmäktiges budgetbeslut fastställs en investeringsplan för de kommande tre åren innehållande dels total investeringsnivå och dels investeringsramar för nämnderna. Vid behov kan investeringsramarna indelas i olika kategorier.

Nämnden ska i beslut om internbudget precisera investeringar samt i delegationsordning fastställa beslutsnivå för olika typer av investeringar.

Enskilda investeringsobjekt överstigande 5 mkr ska alltid beslutas av fullmäktige. Beslut om större investeringar ska alltid vara baserade på anbud samt rymmas inom tilldelade investeringsramar. Det åligger nämnden att initiera ärendet hos fullmäktige. Innan anbudsinfordran påbörjas ska, om bedömd investeringsutgift uppgår till minst 5 mkr, godkännande inhämtas från kommunstyrelsens arbetsutskott. Drifts- och kapitalkostnadskalkyl med finansieringslösning i bud-

geten ska samtidigt redovisas tillsammans med yttrande från kommunledningsförvaltningen. När anbudet har kommit in förs ärendet, tillsammans med yttrande från kommunledningsförvaltningen, upp till fullmäktige för slutligt beslut om igångsättande.

Kapital- och driftskostnader till följd av en investering ska alltid vara finansierade i driftbudgeten. Nämnd förutsätts finansiera sådana kostnader inom tilldelad budgetram. För investeringar som görs inom ramen för verksamhet som är organiserad som interna köp- och säljverksamheter är det således köpande/beställande nämnd som i budgeten ska finansiera kapital- och driftskostnader (t ex höjd internhyra) till följd av investeringen.

Hantering av investeringar för helägda kommunala företag regleras i ägarpolicy och ägardirektiv.

Årsredovisning och delårsrapporter

I årsredovisning och delårsrapporter görs uppföljning av ekonomi och verksamhet för bokslutsperioden. Delårsrapporterna ska även innehålla en prognos för helåret avseende både ekonomi och verksamhet.

Beslut om kommunens årsredovisning ska fattas av fullmäktige senast i april månad. Motsvarande gäller för de helägda kommunala företagens årsredovisningar.

Delårsrapporter upprättas två gånger per år, efter april och augusti månad. Beslut om dessa ska fattas i kommunstyrelsen i juni respektive oktober månad samt i fullmäktige senast i september respektive november månad. Motsvarande gäller för de helägda kommunala företagens delårsrapporter. Dessa översänds som information till fullmäktige.

Årsredovisning samt delårsrapport efter augusti månad ska innehålla sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Övrig ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsen ska fastställa rutiner för den övriga ekonomiska rapportering från nämnder och styrelser (utöver delårsrapport och årsredovisning) som behövs för att kunna uppfylla sin uppsiktsplikt.

Nämnder och förvaltningar ska fastställa egna rutiner för ekonomisk rapportering inom den egna organisationen.

Nämndens budgetansvar

Nämndens verksamhet ska bedrivas inom befintlig budgetram. Nämnden får inte överskrida sin totala driftbudget, utan har att dessförinnan noggrant pröva möjligheter till omprioriteringar, besparingar, standardsänkningar och/eller ökade intäkter. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga budgetanslag även om detta medför att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna inte helt kan uppnås.

Nämnden har rätt att besluta om ändrad inriktning av en verksamhet om nämnden bedömer det lämpligt eller nödvändigt. Dock ska ändringar som innebär antingen en väsentlig förändring eller är av principiell art i förhållande till mål och riktlinjer beslutas av kommunfullmäktige.

Anslag får om disponeras mellan nämnderna efter samråd dem emellan. Beslutsmyndighet är härvid den nämnd, vars anslag kommer att minska genom om disponeringen.

I de fall nämnden fattar beslut om utvidgning av verksamheten ska det tydligt framgå av beslutet på vilket sätt utvidgningen ska finansieras i driftbudgeten på både kort och lång sikt.

Åtgärder vid avvikelser

Innan nämnden tar ställning till den ekonomiska rapporten (månadsrapport/delårsrapport) ska avvikelser i förhållande till budget förklaras skriftligt av förvaltningschefen.

I de fall den ekonomiska rapporten visar på ett prognostiserat underskott mot budgeten, och om nämnden inte ämnar eller kan ianspråka positivt eget kapital, ska förvaltningschefen för nämnden presentera förslag till åtgärder. Dessa ska vara så utformade att nämnden, om möjligt, senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med budgeten.

Nämnden ska fatta beslut om åtgärder enligt föregående stycke, senast på det andra ordinarie nämndssammanträdet efter det att den ekonomiska rapporten framlades för nämnden. Beslutet ska, om möjligt, vara så utformat att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med budgeten, alternativt ianspråkar positivt eget kapital för engångsinsatser. Beslutet ska översändas till kommunstyrelsen för kännedom.

Om åtgärderna är av större vikt och berör fler nämnder, ska samråd ske med berörda nämnder före genomförandet.

Om obalansen fortfarande kvarstår vid årets slut, ska nämnden göra en granskning av verksamheten och organisationen, inklusive förvaltningsledningen. Nämndens ansvar prövas i samband med bokslutsbehandlingen i kommunfullmäktige.

Finansiering av verksamhet som enligt lag åvilar kommunen kan dock, efter nämnda prövning, innebära att totalt tilldelade medel inte är tillräckliga. Om ambitionsnivån är högre än vad som krävs för att den lagstadgade skyldigheten ska vara uppfylld, ska nämnden överväga att sänka standarden, dock inte under minimistandarden. Respektive nämnd har ansvaret för att verksamheten bedrivs enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och måste fortsätta att bedriva verksamheten även om budgetanslaget inte räcker till. I sådant fall ska nämnden lämna en rapport alternativt rapportera vid nästkommande ordinarie rapporteringstillfälle till kommunstyrelsen, som har att redovisa förhållandet till fullmäktige senast i närmast följande delårsrapport alternativt i ett särskilt ärende till kommunfullmäktige. Innan nämnden lämnar sådan rapport ska prövning ha skett om underskottet kan täckas genom åtgärder i nämndens övriga verksamheter. Denna prövning ska framgå i rapporten till kommunstyrelsen.

Över- och underskott vid årets slut

Fullmäktige beslutar årligen om nämndens över- respektive underskott mot driftbudgeten ska överflyttas till nästkommande budgetår eller inte. Sådant beslut sker i mars månad.

Huvudregeln är att såväl över- som underskott ska överföras till nästkommande år oavsett orsak. Fullmäktige kan besluta om undantag om synnerliga skäl föreligger. Sådan bedömning ska göras utifrån påverkbarheten på över- eller underskottet samt kommunens totala resultatnivå.

Överförda över- och underskott reserveras i interna resultatutjämningsfonder som en del av kommunens egna kapital. Nämndens egna kapital kan således vara positivt eller negativt beroende på de ackumulerade resultaten i förhållande till budget.

Nämndens ianspråktagande av positivt eget kapital får endast avse engångskostnader för det enskilda budgetåret och måste godkännas av kommunstyrelsen (vars bedömning baseras på kommunens totala resultatnivå).

Nämnd som uppvisar negativt eget kapital ska täcka detta med motsvarande överskott de närmast följande två åren. Exempelvis ska ett negativt eget kapital i bokslut 2016 vara eliminerat i 2018 års bokslut. Nämnden ska i särskilt beslut ange vilka åtgärder som ska vidtas för att eliminera det negativa egna kapitalet. Samtliga åtgärder ska ha trätt i kraft senast den 1 juli året efter bokslutet. Beslutet ska översändas till kommunstyrelsen för kännedom.

Om återställande av negativt eget kapital ej har skett efter två år ska en översyn av verksamheten och organisationen göras, samt nämndens ansvar och chefsfrågan prövas.

Nämnden bör upprätta rutiner för intern hantering av över- och underskott i den egna organisationen i syfte att ge tydlighet i budgetansvaret samt incitament för hushållning med ekonomiska resurser.

Ekonomiska dokument

De dokument som upprättas för budget, årsredovisning och delårsrapporter ska utformas på ett likartat sätt och ha en tydlig koppling mellan verksamhet, verksamhetsmål och ekonomi. Dokumenten ska på ett enkelt och överskådligt sätt utgöra underlag för styrning och uppföljning av kommunens verksamheter. Primär målgrupp för dokumenten är kommunfullmäktige.

Övriga styrande dokument

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Riktlinjer för målstyrning

Riktlinje för mål- och resultatstyrning i Tingsryds kommunkoncern

Antagen av Kommunfullmäktige 2023-02-27 § 9

Innehållsförteckning

Inledning	3
Grundläggande om styrmodell	3
Beskrivning av styrmodellen	4
Statlig och kommunal lagstiftning	4
Agenda 2030 – Globala mål för hållbar utveckling	4
Vision och värdegrund	5
Verksamhetens grunduppdrag	5
Kvalitetsstyrning	6
Målstyrning	6
Ekonomistyrning	6
Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän	7
Process för mål- och resultatstyrning	8
Planeringsprocess - Analysera förutsättningar	8
Planeringsprocess - Planera mål och budget	9
Genomförande- och uppföljningsprocess	10
Avslutande uppföljning och ansvarsfrihet	11
Nivåer på styrning	11
Fullmäktiges mål	11
Nämndens mål	12
Verksamhetens mått	12
Verksamhetens aktiviteter	12
Medarbetarens uppdrag	12

Dokumenttyp Riktlinje	Dokumentnamn Riktlinje för mål- och resultatstyrning i Tingsryds kommunkoncern	Antagen 2023-02-27	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Kanslichef	Reviderad	Giltighet	
Dokumentinformation Beskrivning av hur mål- och resultatstyrningen är strukturerad i Tingsryds kommunkoncern.			Diarienummer KS/2022:1157	
Ämnesområde Riktlinje för mål- och resultatstyrning			Intranät ☒	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns				

Inledning

Syftet med denna riktlinje är att beskriva och klargöra hur mål- och resultatstyrningen är strukturerad i Tingsryds kommunkoncern samt att tydliggöra det gemensamma arbetssätt som ledningen av kommunkoncernen och verksamheterna använder sig av. Riktlinjen rör alla delar och nivåer i kommunkoncernens organisation och beskriver både arbetet mot uppsatta mål och utvärderingen av resultatet som uppnås. Mål- och resultatstyrning kan ses som två olika styrformer inriktade på att styra mot framtida mål respektive att mäta historiska resultat.

Tingsryds kommunkoncern använder de två styrformerna tillsammans under benämningen mål- och resultatstyrning. Med resultat avses i första hand resultat utifrån medborgarperspektivet. Förenklat beskrivet; vilken service eller vilka tjänster kommuninvånaren erhåller för sina skattepengar och vilken kvalitet det är på servicen och tjänsterna. Styrning och ledning i kommunkoncernen utgår från tillit och innebär tro på att medarbetarna i verksamheterna har kunskap, omdöme och vilja att genomföra sitt arbete på ett bra sätt utan detaljstyrning. Det betyder att cheferna fortfarande leder och kontrollerar verksamheterna men att tilliten innebär en ökad tonvikt på värdegrund, lärande och självständigt ansvarstagande.

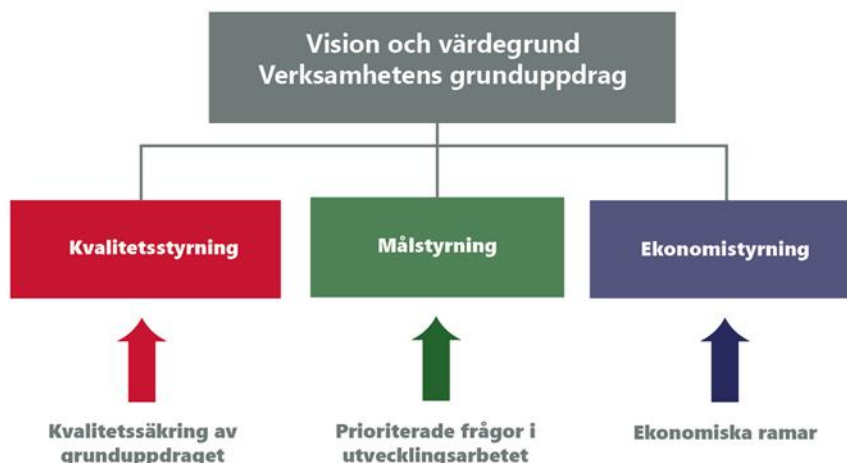
Grundläggande om styrmodell

Tingsryds kommunkoncern styrs av kommunfullmäktige genom visionen och de övergripande målen. Nämnder och styrelser ansvarar för att bedriva en effektiv och kvalitativ verksamhet. De beslutar om nämndmål utifrån de övergripande målen och sin ekonomiska tilldelning.

Styrmodellen består av kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Syftet med modellen är att kvalitetssäkra verksamheten genom att säkerställa grunduppdragen, uppnå ständiga förbättringar och utveckla verksamheten. Allt detta ska genomföras inom de, av politikers, givna ekonomiska ramar. I systemet måste det också ingå uppföljning, så att politiker får kunskap om de levererade tjänsternas kvalitet. Det handlar om att bygga ett system som mäter de verksamhetsresultat som uppnås i förhållande till de mål som fastställts.

Tingsryds kommuns styrmodell

Statlig och kommunal lagstiftning samt Agenda 2030

Beskrivning av styrmodellen

Statlig och kommunal lagstiftning

Tingsryds kommunkoncern är skyldig att erbjuda vissa uppdrag enligt lag. Andra uppdrag är frivilliga och beslutas av politikerna. Exempel på obligatoriska uppdrag är social omsorg (äldre- och handikappomsorg samt individ- och familjeomsorg), grund- och gymnasieskola, plan och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd samt renhållning och avfallshantering. Andra områden är frivilliga såsom fritid, energi, sysselsättning och näringslivsutveckling. Huvudprincipen i kommunallagen är att kommunen själv får bestämma vad den ska arbeta med och hur mycket, men att allt måste utgå från kommuninvånaren.

Förutom de lagstyrda verksamheterna som kommunen behöver bedriva finns ett antal statliga myndigheter som styr över kommuner och regioner. Det handlar främst om regleringar om utökade krav eller skyldigheter för kommunen. Dessa statliga regleringar och skyldigheter behöver vävas in i den löpande verksamheten och betraktas som de utökade uppdrag de är.

I resultatstyrningen genom uppföljningen behöver dessa skall-krav beaktas och signaler ska komma om lagstadgade uppdrag inte levereras av kommunen med den kvalitet som politikerna krävställt.

Agenda 2030 – Globala mål för hållbar utveckling

Agenda 2030, med 17 globala mål för hållbar utveckling, syftar bland annat till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla samt skapa ett skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen beskrivs utifrån de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Det kommunala självstyret möjliggör lokala anpassningar utifrån olika behov och förutsättningar. Tingsryds

kommunkoncern har valt att hantera Agenda 2030 som en integrerad del i kommunkoncernens mål- och resultatstyrning.

Agenda 2030 ingår i kommunkoncernens styrmodell eftersom det är en del i den övergripande styrningen. De globala målen i Agenda 2030 är kopplade till kommunkoncernens övergripande mål och påverkar all verksamhet. De globala målen förankras i förvaltningarnas och styrelsernas målarbete för att bli en del i kommunkoncernens löpande arbete för en hållbar lokal utveckling.

Vision och värdegrund

Visionen är kommunkoncernens gemensamma föreställning och bild av framtiden samt det tillstånd som alla ska sträva efter. Visionen riktar sig till både kommuninvånare, förtroendevalda, civilsamhälle och medarbetare.

Tingsryds kommun är en attraktiv, hållbar och levande landsbygdskommun. Vi är engagerade och stolta, har ett framgångsrikt näringsliv och ett aktivt förenings- och idrottsliv. Här lever vi tillsammans med god livskvalitet och bidrar gemensamt till en plats där barn och unga utvecklas.

Tingsryds kommunkoncern har en värdegrund som utgår från grundläggande rättsliga principer. Värdegrunden reglerar vårt beteende på arbetet; hur vi bemöter varandra som medarbetare, chefer och politiker samt vilket förhållningssätt vi har när vi tar oss an våra uppdrag och bemöter våra kommuninvånare. Värdegrunden skapar en ram för agerande och bemötande i vardagen.

Tingsryds kommunkoncerns värdegrund är följande:

I Tingsryds kommun vill vi att du
känner dig välkommen och **delaktig**.
Vi alla tar ansvar, är **engagerade** och visar **respekt**.

Visionen och värdegrunden är tillsammans den gemensamma utgångspunkt som alla har, både politiker och tjänstemän, i Tingsryds kommunkoncern.

Verksamhetens grunduppdrag

De flesta verksamheter i kommunkoncernen har ett grunduppdrag som definieras utifrån kommunal eller statlig lagstiftning. Grunduppdraget beskriver varför verksamheten finns till, vad de gör och för vem, samt är en del av det dagliga arbetet. Grunduppdraget behöver finnas på samtliga nivåer i organisationen, dvs förvaltning, bolag, avdelning och enhet. Det är viktigt att det förs en dialog kring innehållet då grunduppdraget förändras över tid och behöver revideras med jämna mellanrum.

Beskrivningen av grunduppdraget ska omfatta:

- Vem verksamheten finns till för
- Vilken uppgift/syfte verksamheten har
- Vad verksamheten styrs av och inriktningen av verksamheten

Kvalitetsstyrning

Ett grundläggande kommunalt uppdrag är att leverera välfärd till kommuninvånaren. Detta görs genom den kärnverksamhet som kommunkoncernen är lagstadgat skyldig att erbjuda. I stor utsträckning handlar det om kommunkoncernens förmåga att leverera tjänster som möter de behov som medborgaren har, dvs kvalitén på tjänsterna.

Vissa delar av den välfärd som levereras är lagstyrda enligt statlig eller kommunal lagstiftning medan andra delar är frivilliga tjänster för kommunen att leverera. De lagstyrda tjänsterna behöver följas upp och bevakas så de levereras med den effektivitet som krävs av organisationen. Genom uppföljning skapas även en transparens som visar på om lagstörd verksamhet erbjuds kommuninvånaren. Den lagstyrda verksamheten följs upp och återrapporteras till politiker genom mått som fastställs av verksamheterna på förvaltningsnivå.

Förutom de traditionella måtten från officiell statistik kan kvalitet mätas genom kvalitetsaspekter som lyfts fram i dialogen med de som nyttjar kommunens tjänster, genom avvikelsehantering eller synpunktshantering, egen kvalitetsgranskning eller genom tillsynsmyndigheters granskning. Här har varje förvaltning möjlighet att välja de kvalitetsmått som är lämpligast utifrån verksamhetens art.

Målstyrning

Våra mål visar på de effekter vi vill ska komma till godo för kommuninvånare och samhälle genom att vi utvecklar exempelvis arbetssätt och tjänster. Målen fokuserar på det som behöver utvecklas ur ett medborgar- och samhällsligt perspektiv i stället för ett verksamhetsperspektiv. Målen sätts för att beskriva en förflyttning för ett antal prioriterade områden snarare än mål för grunduppdraget. Detta innebär att vi utgår från livskvalitet för kommuninvånaren snarare än servicekvalitet hos verksamheten.

Målen är relevanta för den organisatoriska nivå de formuleras för. Det innebär kommunövergripande mål för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt nämndspecifika mål för nämnden utifrån nämndens uppdrag. Målen stödjer och ger förutsättningar för verksamheterna att klara sitt grunduppdrag. Uppföljning och utvärdering sker alltid utifrån vilket värde som skapats för kommuninvånaren.

Kommunkoncernen har valt att organisera de helägda bolagen under ett gemensamt moderbolag. Syftet med moderbolaget är att skapa en ändamålsenlig och effektiv styrning av kommunkoncernens bolag.

Kommunfullmäktige fastställer bolagsordningar för de helägda aktiebolagen som ingår i kommunkoncernen. Bolagsordningen är det formella dokument som aktiebolagslagen kräver ska finnas i varje bolag. Där anges föremålet för bolagets verksamhet och det kommunala ändamålet med bolaget. Kommunfullmäktige fastställer även ägardirektiv som komplement till bolagsordningen och dessa är i regel mer konkretiserade genom uppdragsbeskrivning och finansiella mål och på det sättet mer styrande.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning innebär att utifrån tillgängliga resurser och god ekonomisk hushållning sätta finansiella mål och fördela resurser mellan kommunkoncernens olika verksamhetsområden. Ekonomistyrningen innehåller finansiella mål och nyckeltal som syftar till att styra verksamheterna med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommunkoncernens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås, att

verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. Finansiella mål ger ramar för verksamhetens omfattning och resultat och verksamhetsmål anger hur medel ska användas på ett ändamålsenligt sätt. För att uppnå en god ekonomisk hushållning finns det ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän

För att styrning, uppföljning och kvalitetsarbete ska fungera på bästa sätt är det viktigt att det finns en tydlig rollfördelning mellan politiker och tjänstemän. Grundprincipen för samspelet är att politiker fokuserar på VAD-frågor medan tjänstemän fokuserar på HUR-frågor.

I VAD-frågorna ingår att arbeta fram och förankra en tydlig politisk vilja och inriktning. Exempel på detta är att besluta om:

- Vision och värdegrund
- Övergripande målområden
- Prioriterade mål med tillhörande inriktningar samt budget
- Rapporter till KS/KF om resultat och effekter
- Reglementen och ägardirektiv
- Beslut enligt delegationsordning

I HUR-frågorna ingår att ta fram underlag för det politiska arbetet genom beredning av underlag samt analyser av omvärld och nuläge. Här ingår även att verkställa beslut. Exempel är:

- Beskriva respektive verksamhets grunduppdrag
- Aktiviteter och mått för att uppnå vision och mål
- Detaljbudget och planer för effektivisering
- Uppföljning och analys av resultat och effekter

Gränsen mellan VAD- och HUR-frågor är inte alltid tydlig. Politiker och tjänstemän kan uppleva osäkerhet kring hur ansvar och befogenheter förhåller sig till givna mandat, uppsatta mål och ansvarsutkrävande. I det dagliga arbetet måste det finnas ett samspel och en

fördelning av ansvaret mellan de två aktörerna för att verksamheten ska fungera – det skapas en samarbetszon.

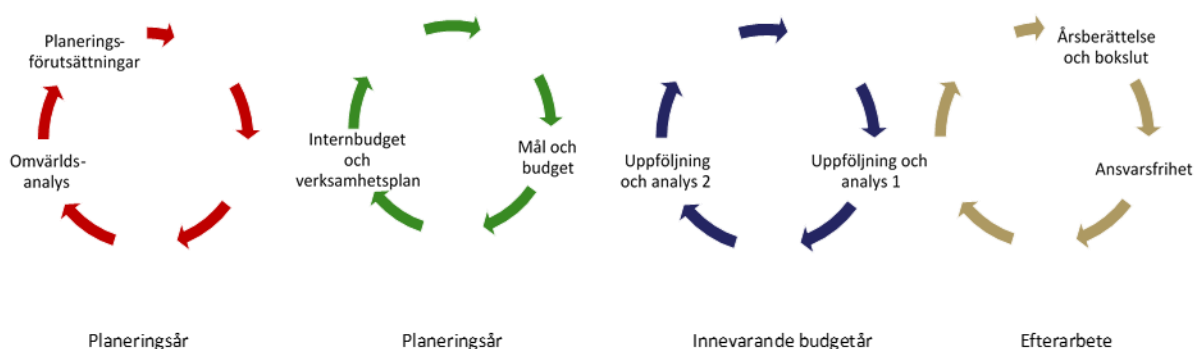
Den kommunala verksamheten har under en längre tid genomgått förändringar mot en förflyttning av operativt ansvar och målstyrning som leder till att gränsen för de politiska besluten förskjuts över till förvaltning respektive bolag. Den ökade komplexiteten i kommunal verksamhet har lett till att många operativa beslut, också en del mycket stora sådana, hanteras av förvaltning eller bolag. Detta med anledning av att det är svårt för politiker att vara detaljerat insatta i verksamheten och att många beslut behöver fattas löpande under arbetets gång. För att löpande beslut ska följa politikens vilja är det viktigt med en tydlig riktning och tydliga ramar gällande verksamheten.

För att optimera och underlätta arbetet i samarbetszonen krävs ett löpande samarbete. Förvaltningar och bolag för en rutinmässig dialog och informerar politiker om hur verksamheten arbetar mot uppsatta mål fortlöper och verkar för att genomföra övergripande politiskt fattade beslut. Politikerna ger feedback och gör inspel, om svårigheter uppstår hanteras dessa med gemensam kraft. En kultur måste inte bara skapas utan även upprätthållas med respekt för respektive roll och uppdrag. En tydlighet gällande rollfördelning behöver utvecklas och bevaras.

Process för mål- och resultatstyrning

För att uppnå de politiska ambitionerna och särskilja det kommunövergripande ansvaret från nämndernas, bolagens och stiftelsens ansvar i budget- och uppföljningsprocessen tydliggörs processen för mål- och resultatstyrning. Syftet är att tydliggöra vem som ansvarar för vad i processen (politiker eller tjänstemän) samt visa på den röda tråden som binder ihop det framåtsyftande arbetet med målen och det bakåtblickande arbetet med uppföljning och analys.

Den kommunala budgetprocessen regleras genom kommunallagens 11 kap. Kommunallagen anger de yttre förutsättningarna, men den är allmänt hållen och lämnar stort utrymme för kommunkoncernen att själv skapa interna regler för styrning och uppföljning i organisationen. På följande sätt har Tingsryds kommunkoncern valt att utforma sin mål- och resultatstyrning:

Planeringsprocess - Analysera förutsättningar

Det är politikernas uppgift att på övergripande nivå formulera mål som anger vad som ska levereras i form av tjänster till medborgarna. De politiska målen måste vara uppföljningsbara

genom mätbara mått som kan bekräfta om målen uppnåts. Politikerna fördelar även resurser till de verksamheter som ska se till att målen uppnås. Utifrån mål och mått måste tjänstemannaorganisationen bestämma hur arbetet ska bedrivas.

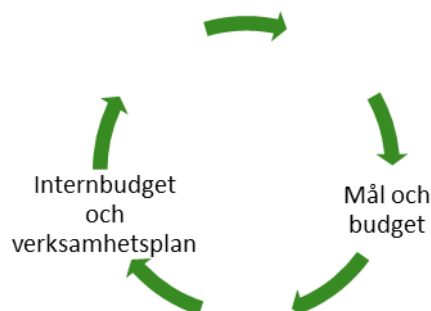
På kommunövergripande nivå gör kommunstyrelsen en omvärldsanalys som ger den politiska ledningen en bild av vad som påverkar kommunkoncernen framåt. Analysen har som syfte att identifiera de trender som kan vara av stor vikt för Tingsryds kommunkoncern som geografisk plats och som organisation. Omvärldsanalysen tillsammans med kommunkoncernens nulägesanalys skapar planeringsförutsättningarna.

Planeringsförutsättningarna ska omfatta:

- Omvärldsanalys av trender och faktorer som påverkar kommunkoncernen
- Nulägesanalys av kvalitet, effektivitet och måluppfyllelse
- Riskanalys utifrån god internkontroll
- Hur förutsättningarna ser ut utifrån demografi och ekonomi

Planeringsprocess - Planera mål och budget

Utifrån planeringsförutsättningarna ska planering genomföras på varje organisatorisk nivå. Kommunövergripande mål sätts av fullmäktige för mandatperioden och årliga mål fastställs på nämndsnivå. För bolagen fastställs affärsplan årligen av respektive styrelse. Målen behöver vara mätbara och bygga på sakliga fakta.

Resursfördelningen som görs i budget med flerårsplaner har en central roll i styrningen av Tingsryds kommunkoncern. Den innebär att lagstiftningens krav, olika målgruppers behov och politiska mål och prioriteringar ställs mot tillgången på ekonomiska resurser. Eftersom prioriteringarna påverkar kommuninvånarna är det viktigt att tydliggöra hur kommunkoncernen fördelar sina resurser.

Planeringen ska omfatta:

Kvalitetsstyrning - planering av mått och aktiviteter som säkerställer kvaliteten i grunduppdraget.

Målstyrning - planering och prioritering av mål

Ekonomistyrning - ekonomisk planering och prioritering

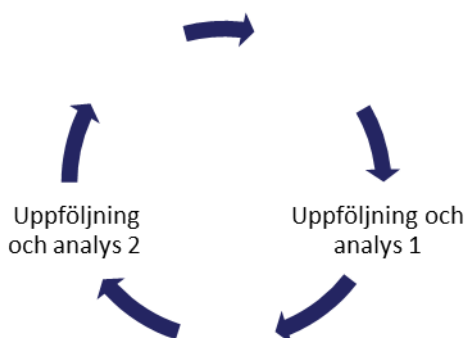
Resultatet av kommunkoncernen övergripande planeringsprocess sammanfattas i mål och budget som överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Efter att mål och budget fastställs arbetar verksamheterna fram verksamhetsplaner. Syftet med verksamhetsplanen är att ge struktur och underlätta genomförandet av de mål som fastställts. Det kan handla om att skapa en fungerande och effektiv mål- och resultatstyrning samt att förbättra kvaliteten inom en specifik tjänst. Till grund för verksamhetsplanen ligger den analys som identifierat vilka åtgärder som behöver genomföras utifrån föregående årsbokslut.

Genomförande- och uppföljningsprocess

För att politiker ska kunna få vetskap om de mål som beslutats kommer att uppnås, måste det löpande ske uppföljning av resultaten i verksamheten. Uppföljning ska göras av verksamhetens kvalitet, effektivitet och måluppfyllelse på varje organisatorisk nivå.

Uppföljning genomförs två gånger under verksamhetsåret i uppföljning och analys. Dessa resultat ska sammanställas så att det går att identifiera avvikelser. Avvikelsen kan vara i förhållande till uppsatt mål, jämfört med andra kommuner, i förhållande till anslagna resurser med mera. Nästa steg blir att söka orsaker till resultatavvikelser. Utifrån de orsakssamband som hittas, kan slutsatser dras och förslag läggas kring vad som måste göras för att förbättra resultaten.

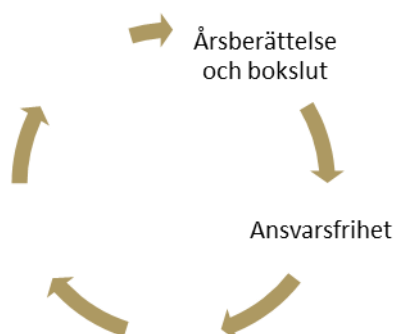
Uppföljningen ska omfatta:

- Uppföljning av kvalitetsfaktorer, aktiviteter och mått
- Sjukfrånvaro
- Ekonomisk uppföljning
- Analys av samtliga data och resultat

Uppföljningen kan även vara i form av andra kvalitetsrapporter i syfte att säkerställa grunduppdraget i enlighet med förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Uppföljningen används på respektive organisatorisk nivå för att kvalitetssäkra arbetet. Uppföljningsrapport på förvaltningsövergripande nivå med tillhörande analys presenteras för nämnden.

Avslutande uppföljning och ansvarsfrihet

Årsberättelse och bokslut sammanfattar det gångna verksamhetsåret. Här presenteras resultat från verksamhetsåret både i text och i siffror. Utifrån resultaten görs summering om mål uppnått, avvikelser identifieras och förslag på åtgärder lyfts fram.

Fullmäktige godkänner årsredovisningen för det avslutade verksamhetsåret. Fullmäktige följer även upp och kräver ansvar av nämnders och styrelser årsredovisningar. Genom ansvarsprövningen uttrycker de folkvalda i fullmäktige sin uppfattning om det ansvar som nämnder och styrelser utövat under det gångna verksamhetsåret.

Revisorerna bidrar med en revisionsberättelse där revisorerna redogör för sin granskning och lämnar ett uttalande i ansvarsfrågan. Revisorerna kan tillstyrka ansvarsfrihet, avstyrka ansvarsfrihet och/eller rikta anmärkning. En anmärkning är en kraftig kritik, men innebär inte att revisorerna avstyrker ansvarsfrihet.

Många berörs av resultaten från årsberättelse och bokslut vilket innebär att resultaten behöver kommuniceras på flera olika sätt och till olika målgrupper. Årsredovisningen till fullmäktige kommuniceras till anställda via intranätet, till kommuninvånare via hemsida och sociala medier.

Nivåer på styrning

Styrning och ledning i Tingsryds kommunkoncern ska med fokus på verksamhetens syfte och kommuninvånarens behov sträva mot samverkan och helhetsperspektiv på varje beslutsnivå. Alla i organisationen har, oavsett beslutsnivå, ett ansvar för att aktivt verka för att bygga tillitsfulla relationer.

Fullmäktiges mål

Kommunfullmäktige beslutar om mål som utgår från visionen och gäller för hela mandatperioden. Målen är tvärspektoriella, vilket betyder att ingen nämnd ensam ansvarar för något av målen. Verksamheterna måste samverka och ibland involvera externa aktörer för att kunna uppnå målen. För att målen ska ha en styrande effekt är de mätbara och bygger på sakliga fakta. Målen visar på de resultat som politikerna vill uppnå. Samtliga mål följs årligen upp i årsberättelse och bokslut.

Nämndens mål

Nämndens mål utgår från visionen, men också från kommunfullmäktiges övergripande mål. Varje år tar nämnden nya mål med ett perspektiv på tre år. Målen måste alltid utgå från och harmoniera med fullmäktiges mål, eftersom en nämnd är fullmäktiges förlängda arm för att få genomslag i verksamheten. Det är dessa gemensamma mål som utgör grunden för målstyrning.

Verksamhetens mått

Utifrån fullmäktiges mål, nämndens mål och verksamhetens grunduppdrag fastställer verksamheten mått för hur målen ska mätas. Det bör med fördel finnas flera mått för varje mål för att få en bred bild av graden av måluppfyllnad. Alla mått behöver inte rapporteras till politiken. Vissa mått hör hemma på verksamhetsnivå och vissa på övergripande nivå. De mått som redovisas till politiken bör vara knutna till de politiska mål som antagits eller beröra något särskilt område som politiken vill undersöka närmare.

Verksamhetens aktiviteter

För att målen ska uppnås och ett resultat ska kunna mätas behöver något göras. Verksamheterna skapar konkreta aktiviteter som ska genomföras under året. Varje mål kan ha flera aktiviteter som görs parallellt eller efter varandra.

Medarbetarens uppdrag

Medarbetarens uppdrag utgår från fullmäktiges och nämndens mål. Vid medarbetarsamtalet klargörs såväl de organisatoriska som de individuella förutsättningarna för att uppnå mål och resultat i förhållande till uppdraget samt de behov av förändring, utveckling och utbildning som finns. Utvecklingsbehov dokumenteras och en individuell plan upprättas.

Denna policy är skapad med inspiration från:

Styra och leda med tillit: Forskning och praktik (Bringselius 2018a)

Mål och resultat – Att utveckla mål- och resultatstyrning (Sveriges kommuner och Landsting, 2014)

Leda för Resultat – Resultatstyrt förbättringsarbete (Sveriges kommuner och Landsting, 2014)

Sveriges Kommunen och Regioners hemsida

Sven-Martin Åkessons föreläsning 2021-11-16; Att leda framgångsrikt genom tillitsbaserad styrning och ledning

Ledning och styrning från Kungälv kommun

Riktlinje för ledning och styrning från Uddevallas kommun

Riktlinje mål- och styrmodell från Danderyds kommun

Styrmodell för lednings och styrning från Lindesbergs kommun